

דחתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

מדריך לכשרות

— ירחון דהתאחדות הקהלות —

כולל תשובות, מכתבים ובירורים בענין כשרות המאכלים

ב"ה. חודש אדר-ניסן ה'תשל"ו ◀ שנה ג' קונטרס יג (כרך ג')

לפסח ולכל ימות השנה

בפיקוח הרב הגאון מוה"ר משה שטרן שליט"א
הגאב"ד דקהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעצין)

יוצא לאור ע"י

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

באמצעים של בירור, חקירה ודרישה
התיעצות, הודעה, והצעה

שליט"א.

(ביטע בריינגט מיט אייערע אייגענע ספרים!)

זונטאג און מאנטאג נאכט פון 7:30 ביז 9:30 — גרולי רבנים און באוואוסטע
ראשי ישיבות שליט"א וועלען זאגען שיעורים בהלכה ואגדה אויף רער
סוגיא, און אויך דברי התעוררות אויף די טעמע:

„כשרות, מצב הישיבות און מצב אין ארץ ישראל“

(ווי אזוי צו פארעכטען די מכשולים און חסרונות)

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות חרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

בפיקוח מוה"ר משה שטרן שליט"א
גאב"ד דקחל יסודי התורה
(מלפנים אב"ד דעבראצין)

ה ת ו כ ן

דבר המערכת

המזון בהלכה

ברכה כהלכה

שימו לב

מהמתרחש בעולם הכשרות

שמע בני

פעסטשטעלונגען

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 339-4325
A Public Service Organization Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

צו אונזערע ליינערס הי"ו !

עס טוהט אונז זייער לייט איבערצוגעבען, חשוב'ע אבאנענטען, אז מיר זענען געצוואונגען צו קומען צו אייך מיט בקשות. מיר פארלאנגען פון יעדען מיטגליד (מעמבער) פונעם „וועד הכשרות“ צו שאפען לכה"פ נאך צוויי מעמבערס און אריין שיקען אכט דאלער צום וועד.

אין פארלויף פון די תקופה האט שוין אלעס געשטיגען מעהר ווי אויף דאפעלט: פאפיר, דרוק און איינבינדונג-אויסגאבען, אפיס-איינריכטונגען, אויך פאסט צאהלונגען האט זיך געהעכערט אסאך.

די טייערקייט האט אויף אונז ארויפגלייגט א שווערע פינאנסיעלע לאסט און פארגרעסערט דעם דעפיציט וועלכער איז גענוג גרויס. מיר האבען געמאכט די גרעסטע אנשטריינגונגען צו היטן אויפן פריערדיקען פרייז. אין די זעלבע צייט האבען מיר זיך באמיהט אריינצוברענגען פארבעסערונגען אין דעם מדריך לכשרות, ווי די ליינערס דערקענען דאס זייער גוט. דאס האט ווי פארשטענדליך נאך מעהר פארגרעסערט אונזערע אויסגאבען.

עס האט שוין צוגעברענגט דערצו אז כדי פארצוזעצען דעם עקזיסטענץ פון אייער „מדריך“ — זענען מיר געצוואונגען ווי אומאנגענעהם עס זאל נישט זיין, צו העכערן דעם פרייז פון „מדריך לכשרות“, שטיצענדיג אויף דעם געפיהל פון די אבאנענטן וועלעכע פארשטייען אז עס איז בשום אופן נישט מעגליך צו פירן דעם מדריך אויפן פריערדיגען פרייז.

טראץ דעם אלעם, מאכען מיר די גרעסטע אנשטרענגונגען צו היטען די פריערדיגען פרייז, ווייל עס איז אונזער פרינציפ דוקא נישט צו העכערן. מיר ווילען ערמעגליכען, אז יעדער איינער זאל קענען ווערן א סובסקרייבער פאר דעם אויסערגעווענדליכען ביליגען פרייז פון \$ 4.00 יאהר.

עס איז אונזער בקשה צו אייך, חשוב'ע ליינערס, העלפט אונז און העלפט אייך, ביטע שאפט לכה"פ צוויי מעמבערס און שיקט אריין אכט דאלער, כדי מיר זאלען קענען אנפירען אויך ווייטער אייער-אונזער הייליגע ארבעט, ובזכות זה תתברכו בכל טוב.

וועד הכשרות

מדריך לכשרות

מכתבי תהלה

יום א' ויק"פ י"ט אדר שנת תשל"ה לפ"ק.

שלמא רבא חינא וחסדא וחיי אריכא וסיעתא דשמיא למע"כ הרבנים הגאונים הגדולים והמפורסמים שליט"א העומדים על משמרת הכשרות והטהרה בעיר ואם בישראל ברקלים נוא יארק יצ"ו.

לאסהודתא קאתינא על הני גברי חשיבי ויקירי 'קא עסקין לאכשורי דרא במאכלות כשרות ולאפרושא מאיסורא המטמטמין את המוח מקדושתא ואברלתא. תחזקנה ידי העוסקים החשובים הרבנים הגאונים והבעלי בתים החשובים שליט"א הזוכין ומזכין את הרבים.

ויזכו להפיץ רוח הכשרות והטהרה בכל בתי ישראל, בזכות זה נזכה להרמת קרן ישראל והתורה בביאת משיח צדקנו ובנין בית מקדשנו ותפארתנו במהרה דיון אמן. בברכת התורה הנצחית והגאולה השלמה והאמיתית בב"א.

הרב אליעזר זוסיא פרטיגול

נ.ב. ידוע מ"ש הר"ן וכל ספה"ק שצריכים ללמוד מוסר ממה שבחפצי אדם החומרים מהדרים לקנות מה שיותר טוב ויותר נאה כ"ש שבחפצי שמים כשרות וכדומה שצריכים להדר שיהי' מה שאוכל עם כל הדקדוקים בלא שום חשש ופקפוק כלל. ויעיין בבאמ"ח הק' בפ' חיי שרה בפסוק ואברהם זקן וגו' ויאמר אל עבדו זקן ביתו וגו' דברים נחוצים נעימים וקדושים. ע"כ יישר כחם של כבוד הרבנים והעסקנים התורנים העוסקים בזה לקיים הפ' ואנשי קודש וגו' להרים קדושת ישראל עם קדוש. הק' אליעזר זוסיא בהרהגה"צ רי"א זצ"ל פרטיגול

* * *

יום ה' לסדר ונרצה לו תשל"ד לפ"ק.

שלום רב לכבוד האי גברא רבא ויקירא הרב הגאון המפוסם לשם ולתפארת מרביץ תורה שלשלת היוחסין כש"ת מהור"ר משה שטערן שליט"א האבד"ק דעברעצין יצ"ו.

אמינא לפעלא טבא יישר כוחו וחילו בהתיסרות וועד הכשרות מקהלות חשובות בבארא פארק תחת דגל כ"ת שמטרתם לעמוד על המשמר משמרת הקודש לשום עין פקיחא ולהציל את אחב"י ממאכלות אסורות שפוגמים את הנפש. לכן שמח לבי לברך אתכם שחפץ ד' בידכם יצליח להסיר מכשול מכם ד' צבאות בית ישראל וינחה אתכם במעגלי צדק למען שמו. כברכת נפש ידירושח"ה מברכו בחג כשר ושמח,

הק' שלמה הלברשטאם, אבד"ק באבוב

מדריך לכשרות

באתי בשורותיי אלה להביע שביעת רצוני אשר שמעתי בשורה טובה, כי התנדבו עצמם כמה מיקירי קרתא דבורו פארק לומדי ישיבות וכוליים ואמרו לדבק טוב לעשות למען ה' ותורתו, לעיין היטב בשדה הכשרות אשר נזנח הרבה, כי אפי' אותן הלשכות אשר משימים עין בקורת על עניני כשרות אין עתם בידם — וגם אנשי המעשה הנצרך לרוחב הפעולה הדרושה אין לרשותם — ע"כ בואו ונחזיק טובה להני גברי יקירי אשר נתלכדו תחת דגל ידידי הרה"ג הצ' המפורסם וכו' כש"ת מר"ה משה שטערן שליט"א אב"ד דעברעצין, המפורסם לבקי בענינים אלו, ואקוה שיצא מהם דבר טוב ומתוקן וביוררים אמיתיים, הלא פרוס לרעב לדבר ה' לחם ומים הנאמנים ומובטחים בכשרותם, ומי יתן שכל קהלה נאה ותסודה יעמוד לימינם בהשתתף עם הנ"ל במועצות ודעת ולהוסיף עוד אנשים בעלי כשרון בפעולות הנ"ל, ובזכות שמירת הכשרות נזכה להשי"ת כידוע מאמרים ז"ל ואנשי קדש תהיון לי ונזכה לגאולה הקרובה בב"א.

כ"ד הכו"ח למען נחיצת הענין יום ועש"ק לס' וכל חכם לב בכס יבאו תשל"ד לפ"ק,

הק' הילל הרב מקראסנא

* * *

קטע מהרה"ג מפאפא שליט"א

... והנני מברך אתכם להצלית לזכות הרבים,

ידידכם הק' יוסף גרינוואלד אב"ד קהלת יעקב מפאפא

יום ה' פ' בהעלותך ט"ו סיון תשל"ד

א"כ מעלת חברי ועד הכשרות ובראשם ידיד נפשי הרה"ג המפורסם דפקיע שמ"י בהוראה וי"ש הר"מ משה שטרן מדעבראצין שליט"א.

צרופה כאן המחאה תמורת חוברתכם „המדריך“ לעניני כשרות ואמינא לפועלי אמת שתהיי' פעולתכם אמת וחפץ ה' בידכם יצליח. להיות לתלפיות שהכל יפנו אליכם לעזור להם בשאלות וספקות במיני ההזנה החרשיים המצויים בימינו. וישר חיליכם ברוב עוז ושלו'.

ידידכם נחום מרדכי פערלאו מנאווא-מינסק

* * *

ב"ה. ד' לס' מה טובו אהליך יעקב תשל"ד לפ"ק.

היום קבלתי המדריך השני והנני שולח רצוף שעק על סך \$4 ויהי נועם ה' עליכם להרבנות קדושה וטהרה בישראל בפרט בדברים הנוגעים אל אכילת האדם שהוא יסוד קדושת האדם כמבואר בסה"ק וכל עמל האדם לפיהו. וזכות זיכוי הרבים יעמוד לכם ולכל העוסקים בה באמונה. כעתירת דו"ש באהבה,

הק' שלו' משה הלוי אונגאר, ראש ישיבה, נייטרא

ברכת ד"ש ביותר הכבוד לכ' הגה"צ מוהר"ם שטערן שליט"א האבד"ק

יסוה"ת בברוקלין העומד בראש הוועד.

מדריך לכשרות

כבוד הנהלתו הנכבדה של וועד הכשרות ומערכת מדריך לכשרות בברוקלין תצ"ו.
אחדשה"ט בכבוד והערצה, הני בזה במענה על מכתבם מיום ה' פנחס ש.ז. הן
אמת שנמצא תח"י תשובה ארוכה בענין לפני עור וגוי שנכשלים בו כמעט כל בעלי
המכולת (גראסערי מען) במה שמוכרים ללקוחותיהם היראים, מצרכי אוכל שכשרותם
מפוקפקת לכה"פ, וכמה מהם טרפות גמורות ר"ל, ואין איש שם על לב, הרבה יגיעות
יגיעתי בענין זה לברר כל מצרך ומצרך בפ"ע והרכבתו ותערובתו בשיעוריהם, ובדעתי
היתה לפני איזה שנים להו"ל קונטרס שלם בענין זה, לעורר את אחב"י שלא לסמוך על
בעלי המכולת הללו, אף אם הוא איש ירא וחסיד, ולהתרחק ממצרכי אוכל אלו עד
מאוד, אמנם, מסיבות שונות, הופר מחשבתי והרבה גורמים בדבר. וע"כ מאוד שמחתי
בהוצאות מדריך לכשרות בפיקוחו של ידידי הגאב"ק דעברעצין שליט"א, כי קייתי
שיהי' לתועלת גדול, ובמכתבי הקודם שכתבתי לכבודם הבעתי איזה ענינים בעצה
להשיג המטרה. וגם הרשיתי להם להדפיסו (כי ב"ה איני ירא מן הפרושים...) והנני
מוכן ומזומן לשתף פעולה עם כבודם, אם באמת כוונתם רצוי' לש"ש, ולמסור לכבודם
את יגיעתי בענין זה, אחר שיתברר לפני שמשונה ועד זה מהועדים הקודמים (שכבר
פשטו הרגל מחמת שנתברר בפני הקהל הרחב שכל מגמתם הוא הבצע, וכל מעשיהם
תוהו...) וכל כוונתם לש"ש.

ומפני הטירדה מוכרח אני לקצר והנני לברכם בברכת כוח"ט וכ"ט,

הק' אברהם מאיר אירואעל, אבד"ק הוניאד

* * *

בס"ד ב' בהעלותך י"ג סיון תשל"ד לפ"ק

שוחט"ס להמערכת קונטרסי מדריך הכשרות דעיר רבתי נ"י.

הקונטרסב' מחדשי אייר-סיון הנשלח אלי בא לידי ובעיוני בו עלו במצודתי
ובדעתי הערות אחדות על הענינים המובאים בו — אך אין עת האסף פה. וגם קשה עלי
מלאכת הכתיבה וד' יחזקני ואיה"ש אבוא בדברי בזמן היותר מוכשר. רצופה לשורות
אלו הנני שולח \$4 דמי חתימה לשנה. בד"ש ובכל חותמי ברכות.

חוקי' פייבל ראזענבערג מלפנים אבדק"ק דעברעצין

רב דקהל אגודת אזב, ברוקלין, נ"י.

* * *

ב"ה א' שמיני תשל"ד לפ"ק ברוקלין

ועד יעלה מן הארץ, לעשות משמרת למשמרת, ועלינו לשבח בכבוד ותפארת,
להנהו אנשי מועד קרואי עדת, וועד הכשרות" בבורא פארק לתורה ולתעודה, העומדת
תחת נשיאת הגאון המובהק צדיק תמים חכם חידות, בישראל גדול שמו נודע ביהודה
קדוש ה' מכובד, מרנא משה שטערן שליט"א אב"ד ור"מ דקהל יסודי התורה הנאהבה
והחמודה, והגה"צ הנ"ל בקי בעניני כשרות בכל פרט ודקדוק וכל נקודה, וראשית
חכמה יראת ה' הוא אצלו לראש לכל מדה, וזה יצא ראשונה קונטרס, "מדריך הכשרות"
מלוקט בחכמה ובינה לחג הקדוש הבע"ל הלכות מלוקטות מכל השיטות וב"ה גם אני
הצעיר דרשתי אתמול לפני בני קהלתי היקרה מקונטרס הזה הבהירה.

מדריך לכשרות

ומה נהדר הי' המראה הנעלה לראות שמרן הגאון הקדוש פאר הרור רבינו מקראסנא שליט"א יצא וביקש בבקשה ושאלה, שכל קהלה וקהלה יעמוד לימין הוועד הלזו המעולה, וגם אני הצעיר עבד לעבדי ה' משתחוה להדום רגליהם שותה בצמא דבריהם מפיל תחינה לפני קהל עמינו אחב"י בכל מקום מושבותיהם עורו נא התעוררו קומי נא השתתפו בפעולות החברה הועד הקדוש הנ"ל להציל ממאכלות אסורות נפש האוכלת מהם, התורה הקדושה אמרה והתקדשתם והייתם קדושים ודרשו חז"ל (יומא ל"ט ב') אדם מקדש עצמו מעט כו', ובכך נזכה למאמר הפייט הקדוש ראשון הוא לכם וכו' להתקדש בתוכם בבי"א, וכימי צאתינו מארמ"צ נראה נפלאות בישועות הניבאות אכ"ר.

חנני יו"ט ליפא דייטש, העלמעצער רבי

ב"ה ר' שלח, התשל"ד

שלו' רב לאוהבי תה"ק המתעסקים בחולין על טהרת הקדוש וכו' ועד הכשרות עליהם יחי'.

הגיעני קונטרס מדריך הכשרות ועבדתי עליו בשום לב. ואמרתיו הי' ד"א עמכם ובכל אשר תפנו תצליחו. הגם שהענין מקושר בנסיגות אשר לא תוכלו לשער בהתחלתו וצדיקים לסייעתא דשמיא להחזיק מעמד ומצב. מלחמה ממש פנים ואחור. אמנם מובטחני בנושא הדגל ה"ה הרה"ג אב"ד דעברעצין שליט"א שלא יחת ולא יסוג אחור מכל דוחק ולוחץ וחפץ ר' בידם יצליח. ר"פ רמי חתימה, ואחתום בכל חותמי ברכות והוקרה רבה לכל העוסקים באמונה.

הק' יצחק אייזיק אייכענשטיין, אב"ד ור"מ קיוויאשר
רב דקהל יראים עטרת צבי, פארעסט הילס, נ.י.

אחדשה"ט בכבוד רב, מאשר אני בזה קבלת מדריך הכשרות, והסליחה אתכם שלא אישרתי עד היום שהייתי באירופא, וכעת חזרתי ונהייתו לקרוא החוברת, וב"ה לא אלמן ישראל, ואתם משתדלים להרים קרן הכשרות, יסוד היסודות בקדושת עם ישראל. אשריכם ואשרי חלקכם, ומגלגלין זכות ע"י זכאי. ויהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידיכם.

והגני מקוה שבית ישראל יכירו נחיצות מפעלכם, וה' יהיה בעזרתכם להרים קרן הכשרות ונקדם עצמינו שזה"פ ראויים לקבל בקרוב פני משיח צדקינו. ומרוב טירדות אני מקצר. וכאן החששות רבו מאוד בערלה כלאי הכרם וטבל ושביעית, וה' יציל אותנו ממכשול.

ידידכם המצפה בכליון לרחמי שמים וישועת ה' כהרף עין,

משה שטרנבוך, ראש העין

ב"ה. שוכט"ס לכ' הרה"ג שליט"א.

מכתבו קבלתי וכאשר אמדתי לו ע"י הטלפון כי מוקף טרדות אנכי אין בכתי לבא להאריך במכתבים רק אקצר ואומר יה"ר שתשרה שכינה במע"י וזכות הרבים יהי' חלוי ככם בתור מזכים וגם אני אצדף בהסכמתי לדבר מצוה רבה מצוה רבים וחפץ ה' בידכם יצליח להציל את הרבים ממ"א ולזכותם בכשרות ברצ"ה בדרכיכם.

ידידו חוש"ת הק' שמחה בונם גר"ב, ראב"ד פרעשבורג

מדריך לכשרות

הלכות פסח הנחוצות ביותר ושאינם ידועים לכל עפ"י הוראת הגאב"ד מדעברעצין שליט"א

זמנים:

סוף זמן אכילת חמץ 9:12 בבוקר

סוף זמן ביעור חמץ 10:35 בבוקר

זמן הדלקה ער"פ 6:16

צה"כ אחרון של פסח 7:54 בערב

עירוב תבשילין

בדיקת וביעור חמץ:

(א) הבדיקה צריכה להיות לאור נר יחידי, ולכתחילה צריך להיות נר של שעה. בכל מקום שאפשר יבדוק דוקא לאור הנר ולא בפלעש-לייט. במקומות שא"א לבדוק לאור הנר, יבדוק ע"י פלעש-לייט.

(א) ידקדקו שלא להניח חמץ גמור בכלי האשפה שבחצר אם אינו ידוע בכירור שיקחום קודם שעה חמישית שבע"פ. אם כלי האשפה מונחים ברה"ר או שרי להריק חמצו, מאחר שאינם ברשותו.

(ג) נכון לדקדק אחר שהוריקו מלקטי האשפה את הפח, שלא יעזבו שום חמץ גמור שם. ובאם ישנו חמץ מודבק בכוחלי כלי האשפה יש ליצוק עליו נפט שלא יהי ראוי לאכילת כלב.

(ד) שיניים תותבות (פאלשע צייך) יגעלם ברותחים בערב פסח. אם ירא שיפסידו ע"י הרותחים יניחם ג' ימים במים ובכל יום יחליף המים. אם צריך להם תמיד וא"א בזה, אז עכ"פ יניחם במים במשך יום אחד. ואם גם זה א"א לא יאכל ג' ימים חמץ גמור. ונכון לשאול שאלה.

(ה) צריך לבדוק המכוננית (קאר). יש להסיר הכסאות ולנקות מה שנמצא תחתיהם, ואם א"א להסירם יש לשים הידים מתחתיהם ולבדוק עד שידו מגעת, שלרוב מצוי שם חמץ.

(ו) צריך לבדוק הארנק (פאקעט-בוק) ולהסיר הבושם (פערפיום) וליפסטיק, וכדומה.

(ז) יש להצניע סידור ברכת המזון (בענטשערלעך) שמשתמשים בה כל השנה על השולחן.

(ח) יבדוק היטב הקאפס של המכנסיים, התיק של הילדים, עגלת תינוקות, תיק של טלית, הפנים של הטלעפאן, והראדיעטאר ששם נמצא כמה פעמים חמץ.

(ט) נחוץ מאוד שלא לשכוח לזרוק הכיס של הוועקיום-קלינער קודם זמן ביעור חמץ.

(י) אין להכשיר שום כלי פארצעלאן, פלעסטיק, כלים שמכוסין בטעפלאן, כלי חרס, כלי אדמה, כלים שנדבקו יחד. ונכון שלא להכשיר כלים בלי הצעת או פיקוח מורה הוראה.

מדריך לכשרות

(כיוור (סינק), תנור (געזערענדזש, ברוילער, אויווען) וכוסות של יין שרף, קשה מאוד להכשיר ונכון למנוע ממנו. מי שמוכרח להכשירם ישאל שאלה.

יב) הנוסע מביתו עם כל בני משפחתו קודם אור ל"ד, אם יוצא לאחר פורים, הגם שאינו חוזר עד לאחר פסח, יבדוק בנר, אור ליום היציאה בלא ברכה.

יג) מי שבדוק חנותו ואח"כ ביתו יכול לברוק בברכה אחת אם אינו מסיח דעת מהבדיקה. אם הוא מנהיג מכונה שבע"כ יסיח דעתו מהבדיקה בשעת הנהגת המכונה, וכן אם הוא בא ממקום רחוק בבאס או בסאבוועי יברך שינית בביתו.

יד) אם חנותו או בית החרושת הוא במקום שא"א להתעכב עד הלילה, אז יברוק חנותו לעת ערב בעוד יום ולא יברך, וכשיברוק בביתו יברך.

טו) המוציא חמץ בפסח ח"ו, ביו"ט יכפה עליו כלי, ובתורה"מ ישרפנו בלא ברכה, היות כי בזה"ז כל אחד אומר כל המירא.

ערב פסח:

- א) הבכורים מתענים ערב פסח, ועתה בזמנינו המנהג לאכול בסעודת סיום מסכתא, אין בכור מתענה.
- ב) בין בכור לאב (שלקח אשה שכבר ילדה ולא הי' לו זרע עדיין), בין בכור לאם (שלו יש בנים ולה לא הי' עד עתה) חייבים להתענות.
- ג) בכור יוצא דופן אין צריך שיתענה, אבל מהיות טוב שיאכל בסעודת סיום מסכתא (כאשר מבואר בספר באר משה ח"ה כ"י).
- ד) בכורי כהנים ולויים יתענו.
- ה) בכור אחר נפל ודאי יתענה. אבל אם בא אחר תנוק שמת בתוך ל' לא יתענה.
- ו) האב מתענה תחת בנו הבכור עד שיגדל ויהיה בן י"ג. ואם גם האב בכור אז תתענה האם. ועתה שסומכים על סעודת מצוה ילך הקטן ויאכל על הסעודה. וכן המנהג עתה.
- ז) מעוברת או ח"י כל ל' או מניקה אינה מתענה בשביל בנה הבכור גם כשהאב בכור ומתענה בשביל עצמו, דזכרון אחד עולה לכאו ולכאן (עיי' בכה"ת סימן ת"ע).
- ח) בשביל תינוק הנולד בתוך ל' דע"פ, יש מקילין ויש מתמירים, ע"כ טוב שיאכל האב בסעודת מצוה.
- ט) על תינוק הנולד אחר חצות לילה דע"פ ג"כ טוב שהאב יאכל בבוקר בסעודת מצוה (עיי"ש).
- י) אבל כשהוא בכור חייב להתענות, ואם אפשר יעשה סעודת סיום בביתו בחדר אחר שלא במקום שהוא יושב ויאכל ממנו (בתשו' באר משה ח"ה).
- יא) על סעודת ברית מילה אבי הבן, המוהל הסנדק והקואטער מותרים לאכול, ושאר הבכורים אם נמצאים שם יתירו להם ע"פ שאלה וחרטה, אם יש עשרה בסעודה גם בלעדו.
- יב) וכן בסעודת פדיון הבן הבכור אוכל אם הוא מעשרה ואין עשרה בלעדו (ראה חיי"א סי' קכ"ט סעי' כ"ב).
- יג) אסור לשתות יין אחר שעה עשירית בער"פ.

מדריך לכשרות

מכירת חמץ:

- (א) יש לאדם למנוע עצמו מלמכור חמץ גמור.
- (ב) קמח בארצה"ב חמץ גמור הוא.
- (ג) רוב חומץ (וויניגער) בארצה"ב הוא חמץ גמור.
- (ד) בעלי חנות וסוחרים מותרים למכור חמץ גמור אף לכתחילה. וטוב שיסדרו מכירה בפנ"ע, ולא במכירה הנהוגה בערבוביא, עם המון מוכרים.
- (ה) כל מי שיש לו משקה, "סקאטש" באנגלי" או פאריז, צריך לזוהר במאוד למכור התעודות ולרשום מספר התעודות. בלא"ה יש חשש שהמכירה לא נחשבת לכלום, והחמץ ברשותו בפסח. ואחר הפסח דינו כחמץ שעבר עליו הפסח.
- (ו) הנוסע לא"י לא יניח שליח למכור חמצו שבארצה"ב, אם אין מוכרין אותו עד ער"פ, לפי כשמוכרין כאן בארצה"ב כבר חל איסור חמץ עליו בא"י. ע"כ מוכרח ליתנו במתנה גמורה לאחד וכשמגיע זמן המכירה כאן ימכרנו.
- (ז) למכירת חמץ יותר טוב קנין שליחות.

זהירות בפסח:

- (א) אין להשתמש בשום דבר שמערבין בו עטיל אלקאהאל, כגון: רחיצת פה (מאוטוואש); בושם נשים (פערפיום); דסוס שער (העיר־ספרעי); מפיג ריח רע (דיארדענט).
- (ב) מאלטאס, דבד שמכסים בו דפואות, הוי חמץ.
- (ג) נידות אלומיניום אין בהם חשש חמץ.
- (ד) אין להכשיר דישוואשער שדוחצים בה כלים כל השנה.
- (ה) הדרכה מיוחדת נצרכת האיך להשתמש בתנודים בעד פסח, היות שהרבה הלכות תליות בו צריך לשאול שאלה.
- (ו) כלים שהצניעו מפסח שעבר, ושכחו אם הם של בשד או של חלב יעשה שאלת חכם (ועי' תשובות מהר"ש ענגיל ח"י סי' כ"ז).
- (ז) מותר להשתמש בבגדים שיש בהם עמילן (סטארדוז), אבל אין להשתמש במפה על השולחן שיש בה עמילן הרבה.
- (ח) פידות שאפשר לקלוף טוב לקלוף, וש"א יש להדיח וסגי.
- (ט) מפות ניילאן אין בהם שום חשש.
- (י) ביצים נקיים שהודחו (געוואשען), לפי דעת הבקיאים אין עליהם עתה בזמנינו שום חשש, ונכון לייחד כלי מיוחד בשביל ביצים.
- (יא) לפי דעת הבקיאים אין חשש בלליטשד אגוזים.
- (יב) בכלי נייר לא ישתמשו לשום דבד חם, לצונן שרי.
- (יג) אלו שמגדלים עופות ודגים וכדו' בביתם לשחוק, צדיכים להיות מאוד נזהר במאכלם, כי רובם חמץ גמור הוא.

מדריך לכשרות

עריכת השולחן:

(א) הצעת השולחן יהי' ע"י בעל הבית או ע"י בעלת הבית והבנות ולא ע"י אחרים אם אפשר.

(ב) השולחן שעליו מסררין הסדר יהי' של ד' רגלים רוקא (באר היטב הל' שבת סי' רס"ב וה"ה השולחן של הסדר).

(ג) יש לרקק להדליק עכ"פ ב' נרות גרולות שידלקו משך כל הסדר.

(ד) ישים ב' מפות על השולחן (מטה אפרים סי' תרכ"ה סעיף ס').

(ה) מפה של השולחן וכן המפה שבה מכסה המצת תהי' לבנה רוקא ולא ישנה למפה צבוע כמבקשי חדשות.

(ו) (הג' מצות לא יניחו זה ע"ג זה בלא הפסק אלא יהי' הפסק מפה ביניהם).
חדשים מקרוב באו ועשו כלי של כסף, ויש לכל מצה ומצת חלל בפני עצמה, אין לעורר נגד כלי זה הגם שיותר טוב מפה לבנה כפולה ג"פ. לפענ"ד צריך להטביל כלי הנ"ל, ומי שלא הטבילה עד עתה יטבלנו בלי שום ספק (באר משה כת"י על הגרה).

(ז) כל המצות יהיו שלימות ואם נשבר אחת מהן או המצה הנשברה תהי' המצה השני' (רמ"א סו"ס תע"ה ובחק יעקב שם).

(ח) בנים שכבר נשאו או חתנים היושבים אצל השולחן לכולם יהיו ג' מצות עם אפיקומן, אבל בהשאר רברים יסמכו על הבעה"ב (בא"מ שם).

(ט) הלוקח צנונות (רעטיך) הקטנים בשביל כרפס, יהי' נוהר לחתוך קצת מהראש או מהשורש כדי שלא יהיו שלימים ויהי' ספק אם לברך ברכה אחרונה אפילו על פחות מכוית משום ברי' (בא"מ שם).

ארבע כוסות:

(א) יש לשתות עכ"פ רוב רביעית בבת אחת, וטוב מאוד לשתות כל הכוס. לא ישהה בשתיית רוב רביעית יותר מעשרה סעקונדען, ובדיעבד יוצא אם לא שהה יותר משתי מינוטין.

(ב) שיעור הכוס היותר קטן הוא 3 ושליש אונס. שיעור היותר גדול הוא 6 ושני שלישים אונס, והוא תומרא. יש עוד ב' שיעורים של 4 וחצי ושיעור של 5 וחמש שישיות אונס.

(ג) מי שבכחו לשתות עכ"פ רוב רביעית מהשיעור 3 ושליש אונס בבת אחת ישתה יין גמור ולא מיץ ענבים (גרעיף דווס).

(ד) וכל שכן שטוב יותר לשתות שיעור רוב רביעית יין גמור 4 וחצי מלשתות ממיץ ענבים 5 וחמש שישיות או 6 ושני שלישי אונס.

(ה) אם מוכרח למוזג להמיץ, יהי' לא יותר משליש אחד מים וצריך שני שלישי מיץ ענבים).

(ו) איש חלוש או אשה חלושה שאינם יכולים לשתות רוב רביעית יין מהשיעור 3 ושליש, יותר טוב שישתו מיץ ענבים כדי לצאת ידי חובתם.

(ז) צריכים לרקק מאד שלא להניח התינוקות לשתות היין ע"י קש נייר (שטרדי) כמנהג אמעריקא.

מדריך לכשרות

- (ח) בין כוס ראשון לכוס שני שרי לשחות קאפי חזק כדי שלא ישן. ומי שקשה לו להיות ער בשעת הסדר מצוה לשחות כדי שיהי' ער.
(ט) כוס של אליהו ימוזג הבעה"ב בעצמו כי זה כבודו.
(י) יש ששופכין קצת יין מכוס של אליהו לכל כוס וכוס מהמסובין.
(יא) יש שממלאין כוס של אליהו בשעת הקידוש, ורוב העולם נהגו למלאו אחר ברהמ"ז.

קידוש:

- (א) בכוס קידוש צריך לכוון שהוא הכוס ראשון מארבע כוסות וצריך להיות נוהר בזה.
(ב) נכון להרהר בתשובה לפני קידוש בליל המקודש, כי בקידוש אנו מעידין על מעשה בראשית ולהיות עדים כשרים צריכים מקודם לעשות תשובה (אלי' רבה סי' רס"ח סקי"ב הובא במשב"ר ש"ח).
(ג) כל אחד בין איש ואשה מקדשין בעצמן על הכוס, כן המנהג ונכון.
(ד) אשה המברכת שהחיינו על הנרות לא תברך שהחיינו בשעת קידוש, (ומותר לה לענות אמן על ברכת שהחיינו של בעלה).
(ה) כשמברכין ברכת שהחיינו בקידוש, וכן האשה בהדלקת הנרות, יכוונו על כל מצוה ומצוה של הלילה.

מצות הגדה:

- (א) יש מנהג שרק אחד מהבנים שואל המה נשתנה, ויש מנהג שכל הבנים ואפילו הנכדים שואלים, ויש מנהג שגם הבעה"ב חוזר על המה נשתנה, וכל אחד יחזיק מנהג אבותיו.
(ב) מחויב לתרגם ההגדה לנשים שהם גם כן חייבות בה, ואינם יוצאות במצות סיפור אם אינם מבינים.
(ג) מצוה לפרש העשרה ניסים שנעשו לאבותינו על הים המפורשים היטב ברע"ב פ"ה ממס' אבות משנה ד' ועיי"ש בתפ"א.
(ד) מצוה שישפר אדם חסדי ד' שנעשו עם אביו, זקנו ומשפחתו. אלו שהיו במחנות ההשמדה (קאנצענטראציע לאגערס) וניצלו משם יספרו חסדי ד' שעשה ד' עמהם.
(ה) כמו שחייב אדם לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים כמו כן חייב לראות עצמו כאילו הי' מעובדי עבודה זרה, ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו, והלילה התחיל לעבוד השם במצות הנוהגות בזה הלילה. (דרשות חת"ס ח"ב דף רס"ח טור ד' ד"ה מה).

מצה:

- (א) קודם נטילת ידיים יאמר, „רחצה מוציא מצה“, כדי שלא יפסיק בין נט"י לברכת המוציא באמירת „מוציא מצה“. אם לא אמר קודם נט"י יאמר קודם ברכת המוציא ואינו הפסק.
(ב) טוב להרהר הלשם יחוד של אכילת מצה בלבו, אבל מי שאמרו בפה ג"כ יפה עושה (בא"מ על הגדה).

מדריך לכשרות

- ג) יזמין עוד מצה שמורה כדי שיהי' מזומנים להשלים לב' זיתים לכל אחד.
- ד) הבעה"ב יאחז. הג' מצות בידו ממש ולא ע"י הקערה, ויברך המוציא (לחם ויוציא את כל המסובין). ויבצע מהשלימה ומהפרוסה ויחלק לכל המסובין, וישלים להב' זיתים מהמצה המזומנת לפניו. (אחר שגמר לחלק יברך הבעה"ב עם המסובין ביחד בכוונה עצומה ובשמחה וחדות הנפש ברכת על אכילת מצה ויאכלו תיכף ומיד).
- ה) העיקר הוא להכניס הב' זיתים לתוך פיו ביחד וילעוסם עד שיתהפכו לתומר רך, ומה שלעס יניחנו על צד אחד בפיו וכשגמר ללעוס כל הב' זיתים יבלע הב' זיתים ביחד. אם אי אפשר לו לעשות כן אז יבלע עכ"פ כזית בבת אחת ואח"כ הזית השני, ואם זה אי אפשר, אז יראה שעכ"פ לא ישהה יותר מב' מינוטין כדלקמן.
- ו) עכ"פ יאכל בתוך ב' מינוטין ואם אי אפשר עכ"פ יבלע הב' זיתים בתוך חמשה או ששה מינוטין ולא יותר. (כן ביארתי שיטת קמוח"ז מרן הח"ס וז"ע עפ"י מנהגינו שהמצות הן רקות ואין מחזיקות יותר מב' זיתים וברוחק ג' זיתים. ושיעור ט' מינוטין שבתשו' ח"ס ח"ו סי' ט"ז קצת זמן ארוך וטוב להחמיר).
- ז) שיעורי כזית מצה לפי מצה שלנו הוא בערך (קשה מאוד להודיע בצימצום): סתם מצה שמורה (של ד') מחזיק ג' כזיתים קטנים או ב' גדולים ולא יותר. סתם מצה (של מאשין) אינו מחזיק יותר מב' כזיתים קטנים וכזית ושליש כזית גדולים. ולפי זה צריך להזמין עוד מצה שמורה כדי שיהי' לכל אחר ב' כזיתים בריוח. שיעורים הללו נתתי עפ"י יסוד שקילאגראם אחר מחזיק ל"ג זיתים ופונד מחזיק לערך ט"ז כזיתים גדולים.
- ח) אף מי שאינו יכול לאכול מצה או מרור יאמר בברכת אשר גאלנו, לאכול בו מצה ומרור" (ביארתי בבאר משה שם ולא כהחיי אדם כלל ק"ל אות י"ז האומר שלא יאמר).

מרור:

- א) למרור מצוה מן המובחר סאלאט (שאלאטען), וצריך לבדקו ב' וג' פעמים ועכ"פ פעם אחת ע"י איש. ואם אפשר ליקח סאלאט הרבה, יאכל רק הלבן הקשה שבאמצע שהם נקיים מתולעים לגמרי ויוציא אליבא רכו"ע.
- ב) מי שאינו יכול לבדוק הסאלאט, חלילה לו ליטלו, ויטול מרור (חריין), ואם אי אפשר לו לאכול מרור אז יקח אינריוו, שהוא נקי מתולעים. ובשנים שהסאלאט מתולעת מאוד אז כמעט אי אפשר לבדקו וחלילה מליטול אפילו לבקי, ויטול אינריוו.

שלחן עורך:

- א) רבים נוהגים שלא לאכול רגים כל ימי הפסח, ומי שנוהג לאכול רגים יראה שיקנה דג חי.

אפיקומן:

- א) לכתחילה יש לאכול ב' זיתים מצה ויצטרף מהמצה המוכן לזה.
- ב) אם אי אפשר בשום אופן לאכול ב' כזיתים עכ"פ לא יפחות מכזית.
- ג) ידקדק לאכול בהסיבה.
- ד) נשים חייבות באפיקומן כאנשים.

מדריך לכשרות

אנו מדפיסים שאר מכירה זו לתועלת הכלל, אנו ממציאים לבני התורה שטר מכירה, וכל אחד יכול להשתמש בשטר זה המחוברת כאן, וכתוב בה הפרטים הדרושים וימסרם להרב שמוכר לו חמצו, ובוה יצא כל הדעות ע"פ גישה ספר נחלת שבגה

ולאלה שאינם יודעים פירוש המלות בלה"ק מצורף מצד השני שטר מכירת חמץ באנגלית, וישתמשו בו כפי רצונם.

שטר מכירת החמץ

אנחנו דיירי _____ ההמונים למטה איש איש על הדרו ועל עליהם כולנו כלהד נומים

כה ורכו להרב _____ ולכ"ד שמה ועשינו אותם שלוחים יהיו מורשים והגטלים

במומנו . שיהא להם כה ורכו לעשות עם כל ההדרים והחמץ וכה"ה בלנו כהדס העוסה בבלו ממש . דהיינו כל איש מההנו אשר נמלא הללו כל מין המן. הן בהדרים והן בעלויה המזכרים להלן. הן שיהא בהדר ההר הו במקום אחר . הן הנעשה מהמשה מיני דגן בעין הן דבר שהכרובת המן כהוכו או בלוע המון או שום השם הימון או המן נוקשה . הן אוכלין הן כהקין . הן נרדיוין לחדם הן הרדיוין לבהמה . הן מיני הומיניה וכל מיני הפייס וכל מיני הנזאה שיש בהם השם הימון וכל מיני נרדיוין וקמה וי"ש ושכר ושאר משקלות . וכל מיני המן הנרעמים אלל הרב הנ"ל בשכר מכירה שמוכר להערל (או להארמיה) הנמ"ל"ד . וכללו של דבר על הדברים המבוארים להלן וכל מיני המן הנמלא הללו וכל המינים שיש השם הימון בהוכס וכל הכלים אשר בהוכס ההמץ או הנכרובת המן או שום השם הימון וכל הכלים שמשנה המן נדבק בהם או בלוע בהם וגם כל הבהמה הניווגות מהמן דהיינו מנדלנע או משלדזינעס או משאר המן . גם כל איש מההנו שיש לו היחס לורענדע והקטטה מהמן דהיינו ביה הרמיס או שייגה וברחיהו או שפכט פהממה הניווגות מהמן. על כל הנ"ל אהנו ממיס אה הרב הנ"ל עם הכ"ד שטמו לבלוחים ומורשים לעשות בהם כמו בשלהם ממש . וגם כל ההדרים הנרעמים למטה הן אותם שהיחס שייכים לנו לה"יין רק ששכורים לנו בלורענדע או בשאר אופן מוכרים אהנו לכ"ד ועשינו אותם שלוחים ומורשים והגטלים על כל יפ"כ וזכות שיש לנו זו . וגם דריסת הרגל להדרים הנעלויה דרך רשותנו על הכל נומים אהנו להרב הנ"ל ולכ"ד שטמו כה ורכו . ועשינו אותם בלורעס שהסח ידם כידיו ופיהם כפיו ועשייהם כעשייהינו . ורשעה בידם לתכור ולהקיף או לתה במהנה ולסרוף ולכער ולכלות המעולס ככזב בעיניהם . וכל מה שיהי עשוי כהילו עשינו בעינינו הן לזכות והן להוציא . ולח נודל לומר לתקוני שדרוך ולא לעשותי . ועשיית הרבחה הזאת נעשו ומפורסמת . וכל הנ"ל קבלנו כ"פ אהנו ההמונים להלן הן בח"י ממש והן במס"ק בקגה"ס בשעב"ק בח"כ כפ"ו ובכאהו"מ פ"ט דהה"ק שמהוייבים אהנו להשר ולקיים כל אשר יעשו הרב הנ"ל וכ"ד שטמו . שטר הרבחה זה לא יופסל ולא יונרע כהו לא שחבר ויהיר ולא מטשטבס דיו ולא בשום ריעוהה בעולם . רק המיד יהא נדרס וידון לזכות הרב הנ"ל וכ"ד שטמו . והמיד יהא בהקפו כהוקף כל שטרי הרבחה דהיינו בני ישראל העבוין כהוקן חז"ל דלה כהמכהה ודלה כטו"ד . ורכו להם לכתוב ולהגיש כ"פ עש"ג חוקי המדינה בכל חוקף ועזו וכלל לשון של זכות ויפ"כ בהרובה שיופיל הן כ"פ דפ וכן ע"פ חוקי המדינה . ואהנו ההמונים להלן מהייבים ה"ע לכתוב ולחטום ע"פ עכ"הו"מ ויחוקי המדינה בכל חוקף ועזו ככדי שיקיים כל מעשיהם ולא יהסר חף קש"י . כל הנ"ל אהנו מקבלים פ"ע בקנה"ס בשעב"ק בח"כ כפ"מ ובשד"ל ובה"ה ובמעכשו וכמו שנעשה בכד"ה . ולרלוה בלח עש"ח כל נחמד מההנו ההמונים להלן הן בח"י והן במס"ק איש איש במועדו ובזמנו של הרבחה כפי הרבחהו כפי שהבאר להלן פה עיר _____

אנבי מוסר לכ"ד כל ההדרים והעלויות שלי הן המוהלסין לי הן המושכרין לי עם כל הממן וכלי הממן שיש לי בהם . ונע"ש שיהא לי ולכל ב"ב דריסת הרגל שם.

ולרלוה בלחיה עה"ה יוס _____ להדע _____ קנה חש" _____ פה ק"ק הנ"ל.

נאום :

מדריך לכשרות

דאס פאלגענדע איז א באקוועמליכע טשעק-ליסט וואס דערמאנט וואו מען זאל בודק חמץ זיין.
זעלבסט פארשטענדליך אז די ליסטע ערצייגט נישט אלע ערטער, עס איז נאר א דערמאנונג פון גיווענטליכע און נישט אזוי געווענטליכע ערטער וואו חמץ געפינט זיך און מען באדארף בודק חמץ צו זיין.

<p>[] דוולערי קעסטעל [] בראנפען שאנק [] טלית באטיל [] שטריימל, שטריימל-קעסטעל [] ציין-בראש. דארף מען האבן א נייעס ציין-בראש פאר חוזה"מ. [] קינדער בענקעל (הייטשער) [] פליי-פען [] וועגעלע (קעריטש) [] שפילצייג קאסטען (טוי-טשעסט) [] אלע שפיל-צייגען (טויס) [] קינדער וועגעלעך (וואגאנען) [] שפילצייג הייזער און אלע וואס קומט אריין דערין [] קאמער צימער (סטאריטש-רום) [] סעיף [] פריזער [] בייסמענט [] האל-וויי [] בוידעם [] יארד [] גארטען [] גאראז' [] ארבעט רוים (ווערק שאפ) [] קאר, טראק, גלאף קאמפאטמענט</p>	<p>[] קלאזעט [] שרייב טיש [] קאבינעט [] שיף לעדער [] מעדעצין שאנק [] מלבושים, קליידער [] קעשענעס, קאפס [] בעזליך און ארבייטס בריף-קייסעס [] רענצליך [] שאפינג-וועגעלע [] שפאצירונג עסען-קעסטעל, (פיקניק-באקס) [] קוקיס סלוי (קוקי דזאר) [] קינדער בעטעל (קריב) [] שפיל צימער, פליי-רום, פעט הויז [] פייגעל נעסט [] אונטערען אויווען [] אונטערען פריזידער [] אונטערען קאבינעט [] טאוסטער — דאס זאל מען קלינען [] קינדער שוהלע באטעל, בריף-קייס [] אדער סקול בערט — קלינען און באהאלטן [] ישיבה קעסטעל (סקול לאקער) [] פאלעצעס (שעלפס) [] ספרים שענק [] דוולערי</p>
--	--

מדריך לכשרות

מוזען אדורך געקוקט	[] אפיס
ווערען	[] סטאר, געשעפט
[] וועקיום קלינער. אויסרייניגן	[] פעקטערי
און אוועקווארפען דעם	[] פארטש (טעראסע)
בעג	[] זייפען (זייפען און פערפיום
[] בעזעם (ברום). אויסוואשען	זאלען נישט גענוצט
אים	ווערען)
[] בענקלאך — צווישען די	[] קאסמעטיקס, בשר לפסח
בענקלאך	(נאר פאר חוה"מ.)
[] רעדיעטער, אונטערן	[] בענטשערליך זאל מען
רעדיעטער,	אויסרייניקען
איבערהויפט אין בתי	(באהאלטען ביז נאך
מדרשים	פסח)
[] ראגס וועקיומען, איבערויפט	[] ספרים וואס מען נוצט פסח
שעג	זאל מען נישט לייגען אויפן
[] חלה בעקעלעך, קלינען און	עס־טיש
באהאלטען	[] קליידער וואס הענגען אין
[] ברויט־קאסטען, קלינען און	שאנק
באהאלטען	

אנטשולדיגט אונז !!

אונזער סובסקריפשאן אפטיילונג פירט זיך (לעצטענס) נישט אויף דעם גאנג ווי עס פארלאנגט זיך. עס זענען פארהאנען קאמפליקאציעס מיט די קאמפיוטער סערוויס. אויך זענען אונזערע מיטארבעטער [וועלעכע זענען מנדב זייער צייט און געשיקליכקייט בחנם] זייער פארנומען אין די לעצטע צייטען. די סובסקריפשאן דעפארטמענט באשטייט פון יונגעלייט, בוכהאלטער און רעכענונגס פיהרערס, און פארשטענדליך זענען זיי זייער פארנומען אין די טעקס סעזאן.

ביטע אנטשולדיגט אונז, קאאפערירט מיט אונז. מיר שטרעבען אייך צו ערפאלגען מיט צופרידענהייט. שרייבט אריין אייער קלאגע, מיר וועלען עס בעזעה"י מתקן זיין.

מיט די צייט וועט אלעס מתוקן ווערען, האט געדולד. מיט נויטיגען זיך אין אייער הילף און פארשטענדעניש.

מדריך לכשרות

שימו לב

פּרוכט און גרינצייג

מיר האבען באזוכט עטליכע פלעצער וואו מען קענט פרוכט און גרינצייג. מיר ברענגען א באריכט וועגען די פאקטען. אין די אינהאלט פון דעם באריכט איז אויך פארהאנען אינפארמאציע וועלעכע מיר זיינען אינפארמירט געווארען דורך די פאך לייט.

רויע פרוכט ווערען אלגעמיין באשמירט מיט א באדעקונג וועלעכע שיצט די פרוכט. עס טוהט ערהאלטען די פייכקייט פון די פרוכט, און פארהיט אויסגעווייטיגע אברייבונג. די באשמירונג קען באשטיין פון א וואקס וועלעכע קומט פון נאפט (פעטראליאם וועהקס) אדער פון דברים היוצאים מן החי. מיר האלטען אין מיטען בירור.

געקענטע גרינצייג ווערען אפט מאל געפאקט אין די זעלבע פלעצער וואו מען קענט גרינצייג וועלעכע איז געמישט מיט פלייש. אזוי ווי עס איז מעגליך אז עס ווערט געקאכט אין די זעלבע כלים מוז מען פעסטשטעלען צי עס איז געכשר'ט געווארען ביי די ריינונגס פראצעדורע. און אויב יא, צי איז עס ריכטיג געטוהן געוואהרען אזוי ווי עס פאדערט זיך עפ"י הלכה. כאטש די כשרות וועג ווייזערס מעלדען אז די גרינצייג ווערען געפאקט אין ערטער וואו מען פאקט נאר גרינצייג און מען דארף נישט חושש זיין אויף ספיקות, איז דאס נישט אינגאנצען ריכטיג. מיר האבען זיך איבערצייגט אז אפט מאל פאקט מען דארט אויך גרינצייג מיט פלייש. עס פאדערט זיך נאך תקירות ודרישות.

מיר ווילען באמערקען א וויכטיגע פונקט. זייער אסאך גרינצייגען ערהאלטען טריפה'נע פעטענס, מארגארין וכדומה, און אסאך ווערען געפלייזערט (בא'טעמ'ט) מיט פוטער. עס איז אויך מעגליך אז מען מישט אריין זאלץ און קנאבעל שטויב (סאלט פאדער, גארליק פאדער — זעה מדריך נומ. 3 דף צב, מדריך נומ. 8 דף זו וועגען די פראבלעמען). עס ווערט אלגעמיין אריינגעלייגט אין געמישטע גרינצייגען (מיקסט וועטשטעבל).

עס איז נישט צו באשרייבען די וויכטיגקייט פון ליינען די שפייז אינהאלט. מען קען זיך גרינג איינשפאָרען צו עסען טריפה. פארשטענדליך אז מען קען זיך נאר פארלאזען אויף לחומרא. מען טאר זיך נישט סומך זיין אויף די שפייז אינהאלט לקולא. זעה מדריך נומ. 9 דף עו באריכות.

אין די פאלגענדע פראדוקטען ווערט אריינגעמישט מישונגען אין/אדער עס ווערט פראדוצירט אין ערטער וואו מען קענט אויך אנדערע פראדוקטען וועלעכע ערהאלטען טריפות און חשש'דיגע אינהאלטען ווי צ.ב.ש. פלייש, אויל, מילך, קעז. די

אין די אפטיילונג ווערט געדרוקט נאר נוצליכע ברעווען אדער באוואנרלונגען איבער די פארוויקלטע פראבלעמען אין די אינדוסטריע. עס איז אבסאלוט נישט קיין פעסטשטעלונג. סומך צו זיין רערויף וועגען כשרות.

מדריך לכשרות

כשרות פון די מאכלים דארף ריכטיג פעסגעשטעלט ווערען, מען קען זיך נישט פארלאזען אויף די שפייו אינהאלט (אינגרידיענטס) :

פּרוכט זופ (פּראַהט סוּהפּ), גרינצייג זופ (וועזשטעיבעל סוּהפּ), קינדער־פּרוכט און גרינצייג (בעיבי זשארס), ארבעס (טשיק פיעס), געשפראצטע באנדלעך (ביען ספראוטס), געבאקענע באנדלעך (בעיקט ביענס), פרוכט פיללינג, אויסגעארבעטע פראדוקטען, ווי צ.ב.ש.: פארשידענע סאהסעס, קעטשאפ, טשאו מייען (כינעזישע געמישעכץ), מאראשינא טשעריעס.

פּרוכט ווערען געקענט אין די פּאסיגע צייט (אין סעזאן). עס ווערט אלגעמיין געקענט אין ערטער וואו מען פראדוצירט נאר פרוכט און גרינצייג. די פרוכט ווערען געפאקט אין דריי פארמאטען :

1. געפּאָקט אין סיראַפּ (צוקער־וואסער); די סיראַפּ באשטייט פון וואסער און צוקער. עס איז פארהאנען פרוכט וועלעכע זענען געפאקט אין געדעכטער סיראַפּ (העווי סיראַפּ) וועלעכע האט א סאך צוקער, און עס איז פארהאנען לייכטער סיראַפּ (לייט סיראַפּ) וועלעכע האט מערער וואסער. אין די פראצעדורע פון קענען ווערט די סיראַפּ אויסגעמישט מיט די נאטירליכע זאפט פון די פרוכט.

2. געפּאָקט אין זאפט (זשוס); ווערט געפאקט אין פרוכט זאפט אהן קיין צוקער (עס ווערט געפאקט פאר מענטשען וועלעכע ווילען נישט עסען קיין צוקער, אדער ווילען נישט צונעמען קיין אומזינסטיגע וואג).

די סארט פרוכט ווערען אפט מאל געקענט אין זאפט נישט פון די פרוכט אליין. עס ווערט גענוצט זייער אפט טרויבען זאפט (גרעיפ זשוס), צוליעב די נאטירליכע זיסקייט וועלעכע געפינט זיך דעראין. די זאפט האט א דין פון וויין וועלעכע איז סתם יינם של עכו"ם, און זעלבספארשטענדליך, טאר מען נישט עסען אדער טרינקען די פרוכט.

מען דארף אקטונג געבען ווען מען קויפט פרוכט געפּאָקט אין זאפט (זשוס), צו ליינען די שפייו־אינהאלט צי עס ערהאלט זאפט .

(אויף די שפייו אינהאלט קען מען זיך סומך זיין נאר לחומרא, ווי דערמאנט אין מדריך נומער 9 דף ע"ו באריכות). אסאך מאל ווערט עס בכלל נישט דערמאנט אין די שפייו אינהאלט. איבערהויפט אין די פרוכט וועלעכע זענען פארצייענט „נאטירלעך געצוקערט“, זענען כמעט אלע געצוקערט מיט די נאטירליכע זיסקייט פון וויין.

3. געפּאָקט אין וואסער; ווערט געפאקט אין וואסער אהן זאפט אדער צוקער. עס ווערט אלגעמיין גענוצט פאר מענטשען וועלעכע ליידען פון צוקער קראנקהייט ל"ע (דייעבידיס), און זיסקייט איז פאר זיי גענצליך פארבאטען.

טייל מאל ווערט אריינגעמישט לעמאן־זאפט (דזשוס), עסיג, זיסקייט פון קוקערעין (קארען), סיטראס זיסקייט, זאלץ, עסקארביק זיסקייט, קאלסיאם זאלץ, ספייס אויל (געווירצען), אין קאליר, אין די פרוכט אדער גרינצייג.

רוב פרוכטען און גרינצייגען ווערען געקאכט אין די קענס דורך סטיעם (דאמף). אזוי ווי אלע פרוכטען און א גרויסע טייל פון גרינצייגען ווערען אויך געגעסען ווען זיי זענען אומגעקאכט, איז נישט דא קיין פראגע פון בישול עכו"ם. אויף

מדריך לכשרות

די גרינצייג וועלעכע ווערען נישט געגעסען רויער-הייט ווי צ.ב.ש. קארן, קארטאפעל, געטריקענטע בונדלעך, פאדערט זיך די מיינונג פון א בעל הוראה צי עס איז עולה על שלחן מלכים. עס דארף אויך פעסטגעשטעלט ווערען צי ביי דאמף (סטעימ) איז פארהאנען בישול עכו"ם. (עס זענען פארהאנען מחלוקת הפוסקים דערין). סאהעס ווערען געקאכט אין די קעסלעך און נישט דורך סטעימ.

געטריקענטע פרוכטען

געטריקענטע פרוכטען, ווי צ.ב.ש. פלומען און ראזינקעס, ווערען באשמירט מיט א באדעקונג כדי עס זאל נישט צונעמען אדער פארלירען קיין פייכקייט. עס טוהט אויך פארמינערן די קלעביקייט. אלגעמיין באשמירט מען מיט אויל פון ראזינקעס, אויל פון טרויבען-זאמען, אדער אנדערע אוילען פון פרוכט זאמען. אבער אזוי ווי עס ווערט אויך גענוצט עסעטא גליצערדיד, וועלעכע קומט פון מאנאגליצערדיד, דעריבער דארף מען זיין פארזיכטיק אז די געטריקענטע פרוכט זאל נישט זיין באשמירט מיט אויל, ווייל עס קען קומען פון נישט כשר'ע מאטריאלען. לויט אונזער אינפארמאציע, באשמירט מען נאר די פרוכט וועלעכע ווערען געניצט ביי די אינדוסטרישע געברויכערס. די וועלעכע ווערען פארקויפט פאר פריוואטע איינקויפערס (קאנסומערס), ווערען נישט באשמירט מיט אויל.

אין געטריקענטע פרוכט לייגט מען אויך אריין א באשיצענט-מיטעל (פריזירועטיוו). אלגעמיין נוצט מען סאלפאר דיאקסיד. דאס איז א גאז וועלעכע ווערט געפארמט ווען מען פארברענט די מינארעל וועלעכע ווערט גערופען סאלפאר. עס טוהט ערהאלטען די פרוכט און גרינצייג. עס ווערט אויך גענוצט ווייס צו מאכען (בליעטשען) די קאליר פון גרינצייג.

מערסטע טייל פון פרוכט-פראדוקטען האבען נישט קיין השגחה. אזוי ווי די טעכניקע גייט שטענדיג פאראויס און מען קען נישט וויסען מה יולד יום. עס קען אויך מעגליך זיין נייע מישונגען וועלעכע קענען זיין חששות'דיג. עס איז נישט פארהאנען קיין שום אחריות פון דעם ערצייגער צו מדיע זיין דעם המון וועלעכע זענען אינטערעסירט אין כשרות, וועגען נייע פארשריטען אין זייער שפייז — דעריבער מוז מען שטענדיג ליינען די שפייז אינהאלט פון די פרוכט פראדוקטען אויב עס ערהאלט נישט קיין מישונגען.

עס איז רעקאמענדירט צו נוצען פרוכט און גרינצייג פראדוקטען וועלעכע זייער כשרות איז פעסטגעשטעלט געווארען.

עס איז באוואוסט אונזער שיטה אז אלע שפייזען וועלעכע ווערען ערצייגט מיט א ריכטיגע השגחה תמידית, מוזען באפירציגט ווערען ביי די איינקויפערס. דער זעלבער כלל איז אויך געזאגט געווארען ביי פרוכט און גרינצייג.

געפרוירענע גרינצייג

געפרוירענע גרינצייג ווערען אלגעמיין געבלענטש אין הייס וואסער. עס ווערט אבגעבריהט דורך איינווייקען אין הייס וואסער (עס ווערט בערך זעכציג פראצענט אפגעקאכט). אויף די אלע גרינצייגען וועלעכע ווערען נישט געגעסען כמו שהוא חי און זענען עולה על שלחן מלכים, מוז מען פרעגען א מורה הוראה צי עס האט א דין פון בישול עכו"ם.

ערקלערונג פון ווערטער

וועלעכע ווערען גענוצט אין די שפייז אינדוסטריע

אזוי ווי א גרויסער טייל פון אונזער ארבעט באשטייט פון אינפארמירען דעם עולם וואס עס טוהט זיך אין די שפייז אינדוסטריע, דעריבער האלטען מיר פאר וויכטיג מסביר צו זיין די ווערטער (טערמינאלאגיע) וועלעכע ערשינען אויף פראדוקטען וועלעכע ווערען געניצט טאג טעגליך. די טעכנישע טערמינען קענען אויך האבען א באווירקונג אין דעם געביט פון כשרות.

האמאגעניז — פאראורזאכען די אייניגקייט, גלייכקייט און די געדעכקייט פון א מאכל (גלייכארטיג). צ.ב.ש. מילך גייט דורך א פראצעדורע וועלעכע צוקלאפט די פעטענס וועלעכע געפינט זיך דעראין, און עס ווערט גרינטליך אויסגעמישט מיט די פליסיגע חלקים פון די מילך (וואסער־טיילען). דורך דעם וואס די פעטענס ווערען ריכטיג צושפרייט, ווערט נישט צוטיילט די פעטענס און עס מאכט זיך נישט קיין הויט פון אויבען.

די פראצידורע ווערט אויך געטוהן מיט אנדערע פראדוקטען אין וועלעכע עס איז דא אויל אדער פעטענס. צ.ב.ש. אייד־קריים, וואו עס איז וויכטיג אז די פעטענס זאל זיך נישט אפטיילען. פיעל מאהל ווערט אויך באנוצט אן אימאלסיפיער צו פארזיכערען אז די גלייכע געדעכקייט וועט זיך האלטען (זעה די באהאנדלונג פון אימאלסיפיערס אין מדריך נומער 11).

פעסטיוראייז — פארניכטען באצילען דורך דערהיצונג. דאס איז וויכטיג אין מילך און אנדערע פליסיגקייטען אין וועלעכע עס טרעפען זיך שעדליכע באצילען. מען דעהיצט די פליסיגקייט ביז א געוויסע גראד, און דערנאך ווערט עס שנעל אפגעקיהלט, כדי עס זאל נישט שטערן די נערהאפט־קייט און טעם דערפון.

וויין און אנדערע פרוכט־זאפט (דזשוס) ווערען אויך פעסטיוראייזט צו פארניכטען דעם שוואם פון די געיעהר (יוהסט פאנגאס בלע"ז וועלעכע פאראורזאכט דאס יעהרען פון וויין). דאס ווערט געטוהן כדי עס זאל זיך האלטען די זאפט און עס זאל נישט ווערען זויער.

עס דארף פעסטגעשטעלט ווערען ווי די ערצייגערס פעסטיוראייזען זייערע דזשוס. אסאך פון די ערצייגערס האבען נישט די נויטיגע איינריכטונג דערצו און עס

מדריך לכשרות

ווערט אויפגעקאכט אין אנדערע פלעצער וואו מען קאכט אויך וויין (סתם יינם) אין גויאישע מילך. דעריבער איז מעגליך אז עס זאל נישט זיין קיין שום פראבלעמען אין די שפיז אינהאלטען און עס איז נישט כשר צוליב די פעסטוראייזונג.

ענריטשד — די מאכלים וועלכע ווערען אויסגעארבעט און גייען דורך פארשידענע ענדערונגען, אפט מאל פארלירען זיי די נאטירליכע נעהרונגס-קראפט. ווערט עס צוריק אריינגעלייגט אין די שפיז. צ.ב.ש. וויין און רייז וועלעכע פארמאגען וויכטיגע ווייטעמינס בעפאר עס ווערט אויסגעארבעט אויף מעהל, ווערט עס צוריקגעלייגט ווען עס איז שוין אין פארם פון מעהל.

פארטיפייד — צולייגען ווייטעמינען און נאהרונגס-שטאף אין א שפיז וועלעכע האט עס קיין מאל נישט פארמאגט פריער. צ.ב.ש. ווייטעמן „די“ אין מילך, ווייטעמן „עי“ צו מארגארין, ווייטעמן „סי“ צו פארשידענע געטראנקען.

נעטיראל — א נאטירליכע פראדוקט וועלעכע ווערט ערצייגט פון פרוכט בימער, גרינצייג, גראז, אדער פון א בהמה, חי' וכדומה.

ארגאניק — פרוכט, גרינצייג וועלעכע איז געוואקסען אהן כעמישע באמיסטונגען (פערטיליזער). עס ווערט נישט אריינגעמישט קיין שום כעמישע מיטלען, ווי צום ביישפיל פערמעהרבאר-מיטעל (עדיטיוו), באשיצענט-מיטעל (פריזירוועטיוו) וכדומה.

די אנהענגערס פון די נאטור-שפיז שיטה גלויבען, אז די כעמיקאלען קענען ברענגען שאדען צום געזונט פון מענטש.

ארטיפישעל — א פראדוקט וועלעכע איז נישט נאטירליך, עס ווערט קינסטלעך צאמגעשטעלט פון מאטריאלען וועלעכע זענען נישט קיין מאכל אדם.

סינטעטיק — מאטריאל וועלעכע ווערט פאראייניגט פון באזונדערע עלעמענטען אין א נייעם פארם. עס ווערט פראדוצירט אין א לאבאראטארי. עס קען זיין נאטירליך, ארטיפישעל אדער א קאמבינאציע פון ביידע.

אכטונג: מיר ווילען באמערקען אז די רעקלאמע פון נעטיראל, ארגאניק, ארטיפישעל, און סינטעטיק באמערקט נישט אז די מאכל איז כשר.

צום ביישפיל, נאטירליכע זאמען-אוויל קען זיין ריפיינט אין די זעלבע פלעצער וואו מען רייניגט טריפה'נע פעטענס; נאטירליכע גרינצייג אדער פרוכט ווייטעמינס קענען זיין געפרעסט און געפאקט אין טריפה'נע אויל (כדי עס זאל נישט צאמהאלטען), און עס איז נאך אלץ נאטירליך.

אן ארטיפישעל פראדוקט מערסטע טייל ערהאלט גליצערין פון טריפות, אדער אנדערע חששות, וועלעכע זענען דברים המעמידים אדער נותן טעם, כאטש די הויפט אינהאלט זענען נישט פון קיין מאכל אדם.

בעיקר דארף מען אונטערשטרייכען אז סינטעטיק קען אויך זיין געמאכט פון טירישע שטאף. דעריבער איז סינטעטיק קיין שום גאראנטי אויף כשרות.

מדריך לכשרות

אונזער מיטלייד

עס איז די אויפגאבע פון ווער הכשרות צו פארשטארקען כשרות אויף וועלכען אופן עס איז מעגליך. עס איז דער חוב פון ווער צו זעהן אז עס זאל גרינג אנקומען פאר די קונים צו קויפן כשר'ע פראדוקטען מיט נידעריגע פרייזען.

יעדער געשעפטסמאן דארף אויפשטעלען זיין געשפעט אויף דעם באזיס פון „קוואליטעט“, „באדינונג“ און „קאנקורירטע פרייזען“. כשרות טאר נישט זיין די איינציגע אויסגעשליסענע גרונד אויף וואס די גאנצע געשעפט איז באגרינדעט. כשרות איז א חוב אויף יעדען סוחר וועלעכער פירט זיך עפ"י תורה און באזארגט דעם ציבור מיט מאכלים.

די גויאישע פאבריקען וועלעכע האבען אן הכשר איז דאס נאר כדי זיך צופאסען צו די פארלאנג פון די איינקויפערס. עס איז בלויז א באקוועמליכקייט פאר די וועלעכע פארלאנגען דאס ביי זיי, עס איז נישט קיין שום גרונד צו העכערען קיין פרייזען.

אפילו ווען מען זאל מאכען דעם חשבון פון הוצאות פון א משגיח תמיד, קומט אויס צו העכערען די פרייז, אויף דעם טייערסטען פאל, עטליכע סענט אויף אן ארטיקעל.

דער עולם האט זיך שוין איינגעוואוינט צו צאלען אומגלויבליכע פרייזען, זיי פילען זיך הילפלאזע צו טוהן עפעס דערצו. די פרייזען ברענגען דערצו, אז א גרויסער חלק פון ציבור זענען נישט מדקדק אין כשרות, ווייל זיי קענען נישט עומד בנסיין זיין אין די הויכע פרייזען.

פרעגען די ליינער די ווייטאגע, און ליידער, ריכטיגע טענה, פארוואס דארף אויף יעדען ארטיקעל זיין א חילוק צווישען צוואנציק, דרייסיק, פערציק, און אסאך מאל פופציק סענט.

מיר האבען אסאך געטוהן אין די פראגע. די ערצייגערס האבען אויך זייערע ריכטיגע טענות פארוואס עס מוז קאסטען אזוי פיל. זיי פירען נישט זייער געשפעט מיט אזא פארדינסט ווי דער עולם שטעלט זיך פאר.

אבער דאס אלעס איז נישט קיין תירוץ פאר דעם איינקויפער וועלעכער איז געפאנגען און מוז קויפן די פראדוקטען. עס פעלט דער מאטיוו פאר דעם ערצייגער איינצופירען זיין געשפעט אויף א בעסערען אופן כדי צו פארגרינגערן דעם איינקויפער.

דער מאנאפאל וועלעכער הערט צווישען די כשר'ע ערצייגערס העלפט דערצו, אז מען לייגט נישט קיין געוויכט איינריכטען די געשעפט אויף א בעסערן עקאנאמישען אופן.

פארוואס זאל דער קונה ליידען צוליב דער אומטעטיגקייט, נאכלאזיגקייט, און חסרון פון פינאנציעלע סטאבילקייט, וועלעכע הערשט ביי די ערצייגערס. די אלע פונקטען דארפען ווערען פארריכט דורך די פאכמאנישע שטאנדפונקט און נישט דורך די קונים.

מדריך לכשרות

דאס זעלבע איז בנוגע אנדערע ערצייגערס וועלעכע נוצען די טענה פון וחי אחיך עמך. אבער זיי פארגעסען אז טויזענטער אידען דארפען נישט פארארעמט ווערען אויף דעם חשבון פון איין ערצייגער, דער ערצייגער מוז זיך אויך זארגען אז וחי אחיך עמך, ער זאל פארגרינגערען פאר אנדערע אידען.

א גרויסער חלק פון די שולד ליגט אויך אויף דעם גראסערי-מאן וועלכער נוצט אויס די געלעגענהייט פון די אזוי גערופענע שטרענג כשר'ע פראדוקטען און העכערט די פרייזען לויט זיין וואונטש. באזונדערס דערקענט זיך דאס פאר פסח.

עס איז כמעט נישט דא קיין שום הירוף פארוואס פראדוקטען וועלעכע האבען א הכשר א גאנץ יאהר זאלען זיין טייערער אויף פסח. רוב פון די ערצייגערס העכערען נישט זייערע פרייזען פאר די גראסערי לייט.

מיר בעטען אלע ערצייגערס און גראסערי-לייט צו האלטען זייערע פרייזען אלס א בקשה לטובת הכלל, כדי צו פארמעגליכען ווי מעהר אידען צו עסען כשר'ע מאכלים.

מיר זענען מודיע דעם עולם אז די חלב ישראל'דיגע פראדוקטען וועלען נישט קאסטען מעהר פאר פסח, ווי א גאנץ יאהר. די קאמפאניס וועלעכע פראדוצירען די פראדוקטען העכערן נישט זייערע פרייזען פאר די גראסערי לייט.

אין די זעלבע צייט זענען מיר מודיע אז די מארקעט פרייז פון מילך איז אראפ געגאנגען מיט פיהר סענט זייט אנפאנג מערץ. דעם ערשטען פון אפריל וועט זיין נאך א רידאקציע פון די מילך פרייזען. די חלב ישראל'דיגע פראדוקטען מוזען אויך ריפלעקטירן זייערע פרייזען לויט די מארקעט פרייזען.

עד היכן הדברים מגיעים

מובא ביערות דבש שיוחנן כהן גדול נעשה צדוקי אחר שמוש בכהונה שמונים שנה, מחמת שנכשל בשוגג במאכל איסור.
שומו שמים !!

איש קדוש שנכנס בק"ק, מקום השראת השכינה ולא ניזק פ' שנים, כל התפלות של כלל ישראל וכפרתן נתקבלו על ידו, אעפ"כ כיוון שנכשל, רק בשוגג, פ"א בימי זקנתו נעשה צדוקי.

ק"ו ב"ב של ק"ו כמה צריכין להתרחק מכל מיני מאכלים שונים שהיתרם אינו ברור. בפרט בדורינו שנתגבר הטעכניק עד למאד, ובכל מאכל מעורבים דברים שונים ומשונים שפעמים קשה מאד לבררם, ועלולים להכשל בהם.

ובכן, דוק ובדוק מה שנכנס לפיך.

פעסטשטעלונגען

אבטונג: נאר די פראדוקטען וועלעכע זענען אויסדרוקליך דא געמאלדען זענען פעסטגעטעלט געווארען. אנדערע פראדוקטען פון די זעלבע פירמא אדער אונטער די זעלבע השגחה (ווי צ.ב. ש. ©, (CRC)®, און אנדערע, אדער א השגחה פון אן אינדיווידואלן רב), דארף באוונדער אונטערזוכט ווערען.

ווערטער וועלעכע ווערען גענוצט אין די פעסטשטעלונגען

כשר בתכלית

א שפייו וועלעכע די כשרות דערפון איז קלאהר אהן קיין שום חשש; אדער א שפייו וועלעכע פאדערט זיך אן השגחה דערויף און עס ווערט פראדוצירט אונטער א ריכטיגע השגחה, אין א פאבריק וועלעכע ערצייגט נאר כשר'ע מאכלים, דורך שומרי תומ"צ.

כשר

א שפייו וועלעכע איז פארצווייגט און עס איז כשר בלי שום פקפוק, ווי צ.ב. ש. אז עס ווערט ערצייגט אין א פאבריק וועלעכע ערצייגט אויך נישט כשר'ע מאכלים און עס פאדערט זיך שטענדיג צו כשר'ן די כלים, וכדומה.

אין די אפטיילונג זענען דא אסאך צווייגען, חילוקים, און שטופען אויף וועלעכע עס איז נישט מעגליך מאריך צו זיין ביי יעדע פראדוקט. די אונטערשטע שורה איז אז די פראדוקט איז נישט די זעלבע ווי עסענווארג וועלעכע ווערען געמאכט אין אייגענעם קאך.

אויב עס איז א מאכל אויף וועלעכע עס פאדערט זיך א בירור ווייל עס קען פארהאנען זיין חילוקי דיעות דערויף, לייגען מיר פאר די פאקטען פאר די ליינערס אז יעדער זאל קענען אורטיילען לויט זיין פארשטאנד, אדער פרעגען א מורה הוראה.

אין להשתמש

א שפייו וועלעכע איז רעקאמענדירט נישט צו ניצען, כאטש אז אויף א טייל קען מען נישט זיכער שרייבען אסור, אבער וויבאלד עס איז א שפייו וועלעכע דארף האבען אן השגחה, אדער די השגחה איז נישט אין ארדענונג — טאר נישט גענוצט ווערען די פראדוקט.

פ ע ס ט ש ט ע ל ו נ ג

ס א ד ע

מיר האבען באזוכט די פירמא „קירש בעווערידזש“ אין קאלעג' פּאָינט, נ.י., די פירמא באטעלד סאדע. די גאנצע פראצידורע פון לויטערן די וואסער ביז צום אנפילען די פלעשער איז אבזערווירט געווארען. מיר האבען באזוכט די פאבריקען פון וואו עס ווערט גענומען די פלעיווארס. די פארמיולע איז פעסטגעשטעלט געווארען אלס כשר.

מדריך לכשרות

די פאלגענדע סארע פליווארס אונטער דעם נאמען „קירש“ זענען פעסטגעשטעלט געווארען אלס כשר פאר א גאנץ יאהר (פאר פסח) דיגע געברויך האבען מיר נאך נישט געקענט ענדיגען די אונטערזוכונג: לעמאן, זשינגער, ארענגש, קאלע, פיינעפעל, העף-ענר-העף, טאם קאלינס, רוט ביער, פארדי מיקס, קרים, קוהייניין. כשר — בלי השגחה תמידית. אויף גרייפֿ-סארע איז כבלל נישט פארהאנען קיין השגחה.

געשיר געשעפטען

עס ווערט פארקויפט גענוצטע בלים אלץ נייע, אין עטליכע געשיר געשעפטען. דעריבער זייט פארזיכטיג אז איהר זאלט נאר קויפען בלים אין די אריגינעלע פאקונג, איבערהויפט פאר פסח. אויב די געשעפט האט א מקוה אין פלאץ, ביטע ווערט געוואויר ווער עס האט מבשיר געווען די מקוה, און ווען עס איז לעצטענס אונטערזוכט געווארען. א טייל פון די מקואות וועלעכע געפינען זיך אין געשעפטען זענען נישט כשר עפ"י הלכה.

צוליב וואס דער נאמען פון ווער הכשרות איז געדרוקט געווארען אלס א הכשר אויף פלעסטיק טישטעבער, דעריבער זענען מיר מוריע אז מיר געבען נישט קיין השגחות, מיר ברענגען נאר אראפ די פאקטען. מיר זענען געווען ביי דעם פאבריצירען די געוויסע פלעסטיק און עס איז כשר לפסח.

דער נאמען פון וועד הכשרות אויף די פלעסטיק בעגס איז געדרוקט געווארען אהן רשות פון די הנהלה.

אויף אנדערע פלעסטיק טישטעבער איז לויט אונזער פארמאציע אויך נישט דא קיין שום חשש אויף פסח.

מיר האבען באזוכט די פאבריקען וואו עס ווערט געמאכט די שאקאלאר-פראדוקטען פאר ליעבער קא. פון ברוקלין, נ.י. מיר האבען געזעהן דאס צומאלען פון די קאקאי בוטער. דאס כשר'ען פון די בליים און די גאנצע פראצעדורע איז אבעזערווירט געוואראן. די שאקאלאר איז פון ריינער קאקאי בוטער. די פראדוקטען זענען כשר לפסח — בהשגחה תמידית.

עס איז שוין עטליכע מאל פארגעלייגט געווארן פאר די מעמבערס און ליינערס פון מדריך די פארצווייגטע כשרות-פראבלעמען אין די בעקעריס אינדוסטריע. אין מדריך נומער 10 איז געדרוקט געווארען א ליסטע פון בעקעריעס וועלכע האבן זיך אונטערגענומען אויסצופיהרען די אנווייזונגען פון דעם וועד הכשרות.

מערסטע טייל פון די געמלדענע בעקעריעס האבן נאך נישט אויסגעפאלגט די אנווייזונגען פונעם וועד און נוצען נאך אלץ פראדוקטן וועלכע דער וועד האט ביז היינט נישט געקענט מסכים זיין צו נוצען (זע מדריך נומער 10, אין דעם צוגעלייגטען בלעטל, די אזהרות וועגען בעקעריס). אזוי אז זיי זענען נישט באפולמעכטיגט זיך צו בארופן אויפן וועד הכשרות נאמען.

דעריבער טוען מיר אונטערשרייבן אז נאר די פאלגענדע בעקעריס נוצען נאר די פראדוקטען וועלעכע זיינען אונטערזוכט געווארען דורך דעם וועד. לעת עתה זענען נאר די בעקעריס ריכטיג פעסטגעשטעלט געווארען דורך דעם וועד הכשרות:

FRANKEL'S 18th AVE.
BAKE SHOP
4616 - 18th Ave.

SPITZER BAKERY
657 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

REISMAN BROS.
110 Ave. "O"
Brooklyn, N. Y.

דערמיט ווילען מיר מודיע זיין אז די

רעגיסטראציע

פארן קומענדיגען זומער סעזאן בע"ל אין

קעמפ גער

סאט פאלסבורג נ. י.

פאר קינדער און בחורים פון 8 יאר און העכער

קומט פאר אין אפיס פון די גערער מתיבתא

4104 - 14th Avenue, Brooklyn, N. Y.

TEL. 438-7700

• פראכטפולער מאדערנער בילדינג

• ריזיגער פילטערד פול

• זעהר מעסיגע פרייזען

• אלע קעמפ פאסיליטיעס

• העכסט עקספיריענטד קאונסילארס

• שמענדיגע השגחה אויף קינדער

מיר האבן בעזי"ת דאס יאהר ווייטער אראנזשירט א סטעף פון מנידי שיעור און משניותים גדולי תורה וועלכע וועלען זיך אפגעבען מיט די קינדער מיט א פולע מסירת נפשדיקע ארבעט.

אויב איר ווילט אז אייער זוהן זאל האבען א תכלית בתורה ירי"ש און אויך האבען א צופרידענעם זומער, ביסע רופט אונזער אפיס וואס פריער כדי מיר זאלען איך קענען פארזיכערען צופרידענהייט.

התנהלה

מוסדות חסידי בעלזא באמריקה

630 Bedford Avenue, Brooklyn, New York 11211

מיט גרויס פרייד און דאנק צו השי"ת לאזען מיר וויסען דעם אמעריקאנער אירענטום, אז אונזער

יערליכער דינער

וועט פארקומען אי"ה

זונטאג פרשת במדבר, (מא' 23טן למספרם) 6 אָיינער אָונט אין גרויסן פרעכטיגן זאל פון קאנטינענטעל, 75 ראטלדוש סט., ברוקלין, נ.י.

ביי דעם פיערליכען דינער וועלען מיר האבען א געלעגענהייט צו צוטיילען דעם כבוד צו אונזער חשוב'ן ערן-גאסט

הרה"ג שהיו"ת מוה"ר ר' יואל אשכנזי שליט"א

מלפנים אבדיק'ק ביאט ברומעני, וכעת אב"ד ומו"צ בביהמ"ד אוהב צדיק אין פלעטבוש יצ"ו וועלכער איז באוואוסט מיט זיינע גרויסע אויפטואונגען פאר תורה און אידישקייט

משערמאן פון דינער

וועט זיין דער באקאנטער היימישער עסקן ובעל צדקה וואס גיט זיך אפ פאר מוסדות התורה, דער באוואוסטער כלל טווער

ר' נפתלי שלעזינגער נייץ

גאסט רעדנער

הרה"ג מוה"ר ר' אברהם זאב גרובער שליט"א

אב"ד דביהמ"ד בית אברהם אין קאנארטי וועלכער איז באוואוסט פאר'ן אידנטום מיט זיינע גוטע מעשים פאר תורה און יחדות

אויך וועלן מיר האבען דעם כבוד צו באגריסען אונזער פריינט וואס איז באקאנט צווישען ארטאדאקסישען אידענטום אין אמעריקע מיט זיין פיל גוטס און טרייהייט פאר תורה און אידישקייט

ר' דוב לוי נייץ

משערמאן פון זשורנאל

מאכט אייערע רעזערוואציעס גלייך, שרייבט אדער טעלעפאנירט:

BELZER INSTITUTIONS OF AMERICA

630 Bedford Avenue, Brooklyn, New York 11211 — Tel.: 855-1474

ועד מוסדות חסידי בעלזא באמריקה

ר' יעקב נאלד, יור א"י

הרב חיים דוד האלבערשטאם, י"ד

הרב יעקב בראנער, עקזעקוטיוו דירעקטאר

A JEWISH PRESS SPECIAL

The Babylonian Bonus...

\$25 JEWISH PRESS \$25
SHAS BONUS COUPON

This certificate entitles the bearer to a full \$25.00 credit towards the purchase of one set of any edition of the NEW OTZAR HASEFARIM REINFORCED HEIRLOOM TALMUD, in 20 volumes. Only one coupon may be applied per set.

This coupon may be redeemed at any Jewish bookstore in the United States and Canada.

\$25

This offer expires June 30, 1976.
 (Valid where prohibited by law.)

\$25

מודעה חשובה

למען תועלת הרבים האבען מיר דאס יאהר נאכאמאל איינגעארדענט א פלאץ וואו איהר זאלט קענען כשר'ען אייערע כלים, אזוי ווי עס באדארף צו זיין, אונטער די אויפזיכט פון רבנים שליט"א, [ווי עס ווערט געברענגט אין ספר מעדני שמואל על הלכות פסח די וויכטיגקייט פון כשר'ען].

דער פלאץ : בעיסמענט פון בית יעקב סעמינערי
45 סטריט און 15 עוועניו.

די צייט : אי"ה זונטיג פאר פסח פון 2 אזיגער נאכמיטאג
ביז 8 אווענט.

מאנטאג פאר פסח פון 5 אזיגער ביז 8 אווענט

מיר כשר'ען בהנ"ם — עס קאסט נישט קיין געלט

וועד מסדר

נ.ב. כדי צו פארשפארען צייט, ביטע זעהט אז די כלים זאלען נישט באנוצט ווערען 24 שעה פאר דעם כשר'ען. אויך זאלען די כלים זיין גוט אפגערייניגט.

יעדער שומר תורה ומצוות שטרעבט צו עסען נאר פארלעסליכע, ריכטיג פעסטגעשטעלטע כשר'ע מאכלים. די ציהל פון „וועד הכשרות" איז דאס צו פארמעגליכען. דעריבער שטיצט אייער און אונזער ארבעט. פארשאפט נייע מעמבערס! שיקט אריין אייער דמיחבר אין די צייט! טוהט נישט פארנאכלעסיגען אייער צאהלונג! דורך דעם וועט איהר שטארקען די ארבעט און די עקזיסטענץ פון מדר'ך לכשרות

מודעה

מיר בעטען אלע מורה הוראות זאלען איינפירען א פלאץ אין זייער געגענט וואו מען זאל קענען כשר'ן כלים אויף פסח, אונטער די אויפזיכט פון א מורה הוראה. דורך דעם וועט מען מזכה זיין דעם המון וועלעכע זענען נישט באקאנט אין די פילע שאלות פון כשר'ן פאר פסח.

מיר וועלען דאס יאהר נאך אמאל מסדר זיין א פלאץ פאר כשר'ן. בעזחי"ת. אהן קיין שום צאהלונג, אין בארא פארק.

די אלע וועלעכע זענען מסדר דאס זעלביגע אין אנדערע געגענטען, ווערען געבעטען מדיע צו זיין אונזער אפיס, כדי מיר זאלען דאס קענען פארשפרייטען דורך אונזער מדר'ך אדער בולעטין לטובת הציבור.

**FILL ALL YOUR DRUG
NEEDS AT**

Pharmacy Heyman's

5101 13th AVE.

• 435-5644

NOW OPEN SATU

RDAY NIGHTS

**FREE
DELIVERY**

**DON'T
DO**

GUESS.

WAIT FOR THE LAST MINUTE.

הפתק מן הספק

Refer to Luach Z'manei Hayom.

Order your Luach now.

Send \$1.00 for 12 month calendar.

(Size 8½" x 11").

קונטרס זמני היום

A pamphlet introducing this calendar; explaining the duration of twilight scientifically & halachically including simple diagrams. Written in English and Hebrew.

**SEND YOUR DONATION TO
VAAD LEHOROMAS KEREN HATORAH
A LUACH PUBLICATION**

4911 16th AVENUE

BROOKLYN, NEW YORK 11204

**ATTENTION YESHIVOS AND FUND RAISING ORGANIZATIONS
WE CAN DESIGN A CALENDAR TO YOUR SPECIFICATIONS**

CALL 851 - 1314 — 851-6743 OR WRITE TO

A. LUACH PUBLICATION DEPT.

4911 16th Avenue

Brooklyn, N. Y. 11204

Copyright By MORDECHAI PREMOK 1975

מרכז תעשייתי סתם

4815 16th Ave. B'klyn, N.Y. 11204
Tel: (212) 436-0543

מבואר נאה על פרשיות, מזוזות ומגילות מהודרים. מסופרים ידועים מארה"ק ומוגהים היטב כאן בתים מהודרים מעור אוויר הקיט, גסות (כלי טיח והדבק) לשכת הגהה ובדיקת תפילין ומזוזות בדקדוק רב. תיקוני ספרי תורה במומוזיות עיבוד וחידיש בתים ישנים ותיקונים כריכות מצומצם בתכלית היפוי והחידור מכון להוראת סתם-כתיבה זמנה והלכותיה, קבלה, דיו משופח וכו' וכל צרכי סופרים

„כתר“ שטריימל סטאר

- הערליך שעהנע נייע, פון בעסטע קוואליטעט אין סטאק און צום באשטעלן
- איבערצומאכן שטריימלאך, מיר האָבן א ספעציעלע מעטאָד אז זאָל אויסזעהן ווי ניי פאר ביליג

יעדען: זונטאָג-דינסטאָג

און דאָנערשטאָג

פון 7:00-1:30 אָווענט

156 HEWES ST., B'KLYN

(אין „תרגם“ אָפיס)

MA 5-0267

אלע אנדערע צייט
קענט איהר רופן קולקט
(914) 354-6439
מ. י. הרצל

NEED A RELIABLE WORKER

CALL COUNCIL EMPLOYMENT & CAREER GUIDANCE SERVICE

436-5800

1205-43rd Street (Corner 12 Ave.)

Brooklyn, N.Y. 11219

איד זוכט

פארלעסליכען ארבעטער

רופט "קאנסיל פאר ארבייטס הילף"

אללו ראדיווטו פריי

ALL AROUND
THE WORLD...

TRAVEL AGENCY

"Servicing the Entire World,
24 Hours a Day"

8518819

ווען איהר באשטעלט ביי אונז אייערע רייזע-טיקעטס
נעמען מיר אייך

ב ח נ מ

צום עיר פארט

435-5077

871-2260

בית הספרים דבארא פארק
HEBREW BOOK STORE
OF BORO PARK
Rabbi K. Pinter

ספרים, טליתים, טליתים קטנים
סופר מומחה, ספרי תורה, תפילין, מזוזות, מגילות
טלית ותפילין-בייטלעך, עטרות, מענטעלעך
מנורות, אתרוגים, וכל תשמישי קדושה

ביליגסטע פרייזען

4408 14th Ave. B'klyn, N.Y. 11219

REICHBERG TRAVEL AGENCY

1281 - 49th Street
Brooklyn, N. Y. 11219

SPECIALIZING IN LOWEST GROUP & YOUTH FARES
TO ISRAEL & EUROPE
Also Excursion Fares

to Miami, Los Angeles, Chicago, San Francisco, Montreal, Toronto

מיר ארגאניזירן רייזעס קיין פוילן יעדע פאר וועכען,
סײַ דירעקט און סײַ מיט אַ באַזוך אין ארץ ישראל
און אַנדערע אויפגעפאשע לענדער.

רייכבערג טראַוועל

און איר וועט אונז דאנקבאר זיין!

Day Calls 438-1001 Night Calls 851-8538 - 851-5052

388-7963

388-8023

ח ס י ד י ש ע
ק א ר ס ע ר ו ו י ס
פינקטלעך - פארלעסליך
לאקאל און לאנג דיסטענס

209 Ross St. B'klyn, N.Y. 11211

633-0397

10 a.m. - 8 p.m.

SHOMER SHABBOS
BORO PARK PHARMACY

4622 New Utrecht Avenue

Brooklyn, N. Y. 11219

6330397

קבורה אין ארץ ישראל

אויף דעם שנעלסטען אופן — מיט אלע הידורים ווי עס ווערט געטאן

נאר ביי שומרי תורה ומצוות

פינתם מאנדעל

דער איינציגער, אמעריקאנער-געבוירענער איד, מיט העכער

24 יאר דערפארונג — וואס ווייסט ווי אפצושאצען

כבוד הנפטר אויף יעדען פרט

קרקע צו באקומען אויף אלע בתי-חיים

PINCUS MANDEL

175 Lee Avenue, Brooklyn, New York 11211

Day and Night Phone: 212 855-5121

פולע אחריות — בקי אין אלע נויטיגע פרטים

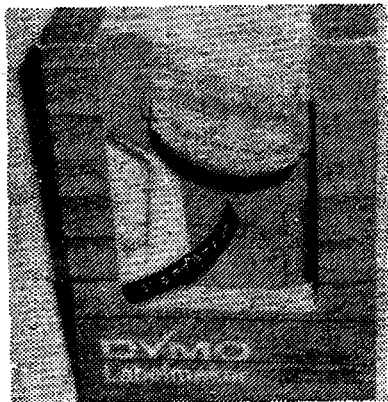
חסד של אמת — נישט קיין פשוט'ער עם-הארצות'דיגער ענין

EXCITING NEWS

AVAILABLE NOW FOR THE FIRST TIME

HEBREW LABELMAKER By Dymc

For Home, Students, Yeshivas, Synagogues
Ideal for Labeling Books, Files

Only

\$5.95 each

3 for \$16.50

Labeling Tapes

@ \$1.00 with

Purchase of

Machine

Deluxe Model No. 1006

Available @ \$11.95

includes 3 tapes,

Hebrew & English

Lettering Wheels

Available from

EMGEE ASSOCIATES

P.O. Box 34, Wall Street Station

N.Y., N.Y. 10005 — (212) 633-2790

וויכניגע מודעה פאר
מאַנראַ - מאַנסי - סקווערער איינוואוינער א.ד.ג.
וואָס פאַרען אויף לאנגע וועגען יעדען טאָג
וואָס קען מען טוהען שעהן לאנג יעדען טאָג פאַרענדיג אויף דיא
וועגען? איהר האָט יעצט דע בעסטע געלעגענהייט זיך איין צו
קויפען דעם בארימטען סעט
ח ק ל י ש ר א ל

אין 54 בענדער יעדע פרשה א באזונדערער באנד
מיט אלע מפרשים אויף עברי טייטש, תנ"ך, משניות, גמרא, מוסר, הלכה,
אלעס איבערזעצט אויף א לייכטע אידישע שפראך, מיט שיינע, ליכטיגע
און קלאַרע אותיות

כדי צו קענען טראָגען מיט זיך און משלים זיין יעדען טאָג דעם חק לישראל
כל האותיות המטושטשות והבלתי ברורות, וכן כל השיבושים מהדפוסים
הקודמים, תוקנו.

נדפס כעת על הנייר הכי משובח

הקריאה בו קלה לעינים

ספעשיל הנחה פאר בחורים און כולל יונגעלייט

אויך א ספעשיל הנחה פאר בתי מדרשים

יוסעל !!! מיט וואָס ברענגסטו אָן עטליכע שעה יעדען טאָג פאַרענדיג
און אהיים קומענדיג פון די ארבעט?

יאנקעל !!! ב"ה איך ברענג נישט אָן קיין ליידיגע מינוט, איך לערען א
דורך יעדען טאָג דעם חק לישראל וואָס איז געדרוקט אין א
פאקעט סייז . . . עס איז ממש א פארגעניגען שיינע ליכטיגע
אותיות און מיט ע"ט.

יוסעל !!! וויא קען מען דאָס באקומען עס איז דאָך א פלאן

יאנקעל !!! עס איז פשוט זייער לייכט ! ! ! מאכט איין טלפון קאָהל
געדענקט 3312506 באקומט איהר דאָס דעליווערט
אהיים אין דעם זעלבען טאָג אָן קיין שום דאגות און עס קאָסט
גאַרנישט מעהר

לכו נא ונוכחה האם ראיתם בית דפוס פאטא אַפּסעט

כבית דפוס „המלך“

הפירמא המפורסמת שהצליחה באופן יוצא מן הכלל
היא עריבה בטוחה עבור

- שורות מצויין
- עבודה נקי
- מחירים זולים
- תשלומים נוחים

התקשרו נא אתנו ותווכחו

פאר אלע אייערע ביזנעס און סטעשענערי פרינטינג ווענט
איין גראד צו אונז זענט איר פארזיכערט מיט אלעם גוטס,

דפוס „המלך“

THE KING PRESS

153 WEST 27th STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Tel. 924-2131

אויב איר זענט אינטערעסירט
צו פארען מיט א קאר סוירוויס
 קארעקט, פארלעסליך און ביליג
 דאן רופט פריעד'ס קאר סוירוויס.
 פלאץ פאר 15 מענטשען
 לאקעל און לאנג דיסטענס.

אויך פאר קליינע דעליוועריס
 רופט: 384-0432
קלמן פריעד

„קרקע“ און קבורה אין ארץ ישראל
„הר הזיתים“, „הר מנוחות“
און אנדערע בתי עלמין
חברה קדישא גחש"א

MAALIN BAKODESH SOCIETY
 26 Canal St. N.Y., N.Y. 10002
 Day and Nite 212 233-7878
IN CANADA: MONTREAL 273-3211
אליעזר יודא גיפס, מנהל

רפואה דראג סטאר

עס איז דא ביי אונז צו באקומען
 אלע מעדיצינען, קוסמעטיקס,
 „העלד פוד“, נאטירלעכע ווייטעמינס,
 און אלע כשר'ע וויטאמינים

טלפון : 387-0021

— פרי דעליוועריס —

A&S CHAIR RENTAL

Servicing Boro Park Community
 For Over 10 Years

Call Day or Night
 387-3494

A WERZBERGER

237 Hewes St. B'klyn, N.Y.
 11211

פארט מיט „הצלחה“

ווען איר פלאנט א נסיעה קיין אייראפע —
 ארץ ישראל — אדער אנדערע וועלט-
 טיילן מיט שיף אדער עראפלאן — קומט
 צו אונזער אפיס וואו איר באקומט
 העפליכע באדינונג.

יוסף שטיינמעץ, יוסף בוקסבוים

HATZLOCHE
TRAVEL AGENCY

150 Wilson Street, Brooklyn, N.Y. 11211
 EV 7-9567 — EV 4-7974 — 384-5983

633-2952 633-2952

גרויסע מציאות...

Chevrolet GENERAL AUTO SALES
Oldsmobile קויפט די מערסטע מאדעל'ס שפאגעל נייע
Ford **אמעריקאנער קארס**
Chrysler פאנטאסטישע איינשפארונגען אין פרייז
Dodge דורך אן אויטארייטען ריעלער.
Buick פולע גאראנטיעס פון דער פאבריק
Plymouth

גוטער קויף!
 אויך האבען מיר אן אויסוואהל זייער גוטע

USED CARS

ביליגע פרייווען, צופרידענהייט גאראנטירט
יעקב צעהנווירטה

חבש כובע ישועה בראשו

"KOVA" HATTERS

בארא-פארקס

גרעסטער

העט-צענטער

4311 13th Ave. Brooklyn, N.Y. • TR 1-2944

וואו איר האט א גרויסען אויסוואל פון

און אנדערע אימפארטירטע העטס

אלע מאדערנע און חסידישע סטילס

סוועידס, האמבורגס א.א.

רעדוצירטע פרייזען פאר בני ישיבות.

בכבוד ובברכה, חי"ל עהרמאן

מיר האבען איצט אריינבאקומען פון איטאליע די

BORSALINO & PANIZZA HATS

ELEVATOR DOORS AND
DOOR CHECKS REPAIRED
OR REPLACED IMMEDIATELY

ELEVATOR DOOR - OPERATORS
REPAIRED OR REPLACED IM-
MEDIATELY

If you had enough trouble with your elevator door
and people getting stuck

PLEASE CALL US NOW - 24 HOURS

Emergency Service and Save Aggrevation. Our
Prices are Really Low - and Our Service -
Unheatable

SERVICE, MAINTENANCE, INSTALLATIONS

ELCO ELEVATOR CORP.

614 - 11th Avenue, New York, N.Y. 10036

Tel. No. 212 765-1720

ELCO YOUR EXPERT DOORMAN

NATHAN C. GLICK, President

ענדליך קענט איר אייך בארינגען מיט א היימישער

עלעוועיטער קאמפאני, וואו א ווארט איז גאלד, און אמת

באזיגט דעם שקר.

נפתלי גלויק, פרעזידענט

רפואה דראג סטאר

עס איז דא ביי אונז צו באקומען

אלע מעדיצינען, קוסמעטיקס,

„העלד פוד“, נאטירלעכע ווייטעמינס,

און אלע כשר'ע וויטאמינים

טלפון : 387-0021

— פרי דעליוועריס —

HECHT'S MAGICLEAN INC.

Two Stores:

4712 18th Ave.
438-9318

4305 14th Ave.
853-6816

Bring your clothing, slip covers & drapes in
early for Pesach cleaning.

Finest French Dry Cleaning, Pressing and Alterations

All work done on premises

Free Pickup and Delivery

GLAUBER-GUTTMAN CONSTRUCTION CO.

130 W. Central Avenue, Monsey, N. Y. 10952

Tel. 914 352-2192

פיר פריד זענען פיר פודיע זעם הרדישען זיכוד זען

פיר בריען איצט אין מאנסי

אן הרדישען שכונה פון הערליכע הייווער

פיר שוהל און סקה איינץ פלעץ

זיער בעטיגע פרייווען.

איר געזען פיר זען בריען אויף באשטעלונג אין מאנסי און
אין מאנסי.

פאר אינפארמאציע רופ די אויבערשטע נומער.

ישראל חיים גומבאטן

יששכר רוב גליבער

„ ש ל מ ו נ י „

שומר שבת

“SHALMONI”

Service Station

Quality repair of American and Foreign cars

SHOMER SHABBOS OPEN SUNDAYS

Winterize Now!

Anti-Freeze Installed

Moshe Shalmoni 560 McDonald Ave.,
Corner of Avenue “C”. 438-8872

ALL HOME APPLIANCES

192—196 Lee Avenue, Brooklyn, N. Y. — 625-4893 — 855-0330

מפעשי פורים מעיר

כאמ שריין און קויפן א שטענען משלוח מנות מתנה ביי אופנהיים
BOSCH בענען פאשן מיסקער מיט אלע חלקים מיט גארטנטי און פירווים.

פירענע איד נאך ביי די קאמפיוטערס אדערפארש נומע פערווים מען פאקטעס ביי אונז,
אדער א העקסאן קלינגער פון אלע ברענדערס, מיט אדער 10 א פאנעל באקעל.

אויך האבן מיר חלקים ווי פייס, בענע, און מיר פארריכטן אויך — ריטערס.
CORELLE DISHES יאקטע פאר 20 — — — — — ביליון \$18.95

10-טער קמילטאן ביזש מיסקער מיט 2 באקעלס — — — — — \$29.95
קאמפני מעיט אלבום — — — — — פאר 95 בענע

מיר פארקויפן גרויסע עלעקטרישע פאליענמער ווי: הערשענשייד, רייטער, רעסי
רידערענעפארש — געו רעפארעטעס — עיר קאנדישאנערס — פאר ביליגע פרייזען.

גערעכטאן: מיר זענען קארעקט, און פינקאליך, מיר זאגען א דעליווערי דעם
און מיר שמועסן דעם נישט אס מיט קיין חרדוים! און מיר געבן די
פינקאליכע פערווים מיט און מעלעקטן קאל קענען איר דעם אלעס דער-
לעדיגן און מיר וועלן פארווערן רעליווערן.

בכל הכבוד ופורים שמח וייגעט.

יחזק שמואל קאמפני

וויכטיגע נייעס

עס איז שוין דא ביי אונז צו
באקומען דער באוואוסטער
שיר השירים

געלייענע מיט'ן פראם
און פארמייטשט ווארט-פאר-
ווארט אויף איר די
לויט די מדרשי הו"ל
אין קאסעט טעיפס

אויך קענט איר ביי אונז באקומען
אן אויסוואל פון הונדערטער תורה
טעיפס ווי איר ד"ת פון בארימטע
רבנים.

פאר מער אינפארמאציע שרייבט
אדער רופט: יוסף קויפמאן
1234 — 47th St.
Brooklyn, N. Y. 11219
Tel: 633-8343

CARD CABIN STATIONERS

32 COURT STREET

BROOKLYN, N. Y. 11201

מיד נתמך מיד און פון קאמפיוטער מעקניטיק צו פארשידענע
אידעע פארשטעלונגן

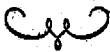
* מעלעקטן פארשטעלונג פארקויפן און איינפארשטעלונג *
גרייטע פארשטעלונגן

אידן נאמען פון און צו פארשטעלונג פארשטעלונגן — לעבעדיקע פארשטעלונגן
— פארשטעלונגן — ווי און פארשטעלונג פארשטעלונגן צו פארשטעלונגן —
פארשטעלונג פארשטעלונג פארשטעלונגן.

פון פארשטעלונגן

פון פארשטעלונגן

פארשטעלונג פארשטעלונגן

פון פארשטעלונגן און פון פארשטעלונגן צו פארשטעלונגן פון פארשטעלונגן
פארשטעלונגן פארשטעלונגן פון פארשטעלונגן פון פארשטעלונגן

LEVY STATIONERS

241 South 4th Street — near Bridge Place

Brooklyn, N. Y. 11211

Tel.: ST 2-8669

פון פארשטעלונגן און פון פארשטעלונגן צו פארשטעלונגן פון פארשטעלונגן
פארשטעלונגן פארשטעלונגן פון פארשטעלונגן פון פארשטעלונגן

- OFFICE SUPPLIES
- COMMERCIAL STATIONERY
- OFFICE FURNITURE
- LEGAL FORMS ETC.

מודעה

פאר רבנים, מחברים, מוציאים לאור, ולומדי תורה
דעיר רבתי ניו יארק

דער „מרריך לכשרות“ איז דער בעסטער חודש-בלאט
אין וועלעכען עס צאהלט זיך אויס צו ארווערטייזען.

דער מדריך ווערט געליינט ביי אלע רבנים, לומדי תורה, בני ישיבות,
אידען אין בתי מדרשים, און רוב פון יחרות החרדית אין ארצות הברית
וקאנארא, און א טייל אין אירופא.

דער בעסטער פלאץ צו ארווערטייזען דברים שבקדושה איז אין מדריך
לכשרות.

GOOD NEWS

WE ARE HAPPY
TO ANNOUNCE THAT
WE NOW CARRY A FULL
LINE OF BRAND NAME
PAINTS, VARNISHES
& POLYURETHANES
AT THE LOWEST
POSSIBLE PRICES

SPECIAL PRICES
ON THIS OCCASION

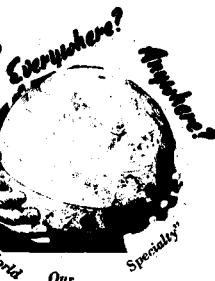
KING APPLIANCES

Lincoln Avenue, New Square
New York

354-5068

GOING AWAY??

TICKETS & RESERVATIONS

FOR ALL YOUR
TRAVEL NEEDS

DOMESTIC &
INTERNATIONAL

TRAVEL

EXCURSION TICKETS

HUNDREDS OF GROUP FLIGHTS TO ISRAEL
FOR YOUR CONVENIENCE.

\$629 and up

REMEMBER — Tour and Hotel
Arrangements in Israel.

Free transportation to airport. For 2 adults
package tour.

For information call
MRS. SCHWEITZER

MONSEY TRAVEL AGENCY

3 EDWIN LANE MONSEY, N.Y. 10952

TEL: (914) 356-2866

מודעה רבה

החלט איר ביום לשווען דרוקען מודעה, צוקהבריוון, אגוד
מלכה-איינלשטונגען, חתונהבריוולען א. ד. ג.

דאן קומט אריין צו:

בית דפוס נחמד

223 ROSS ST. Brooklyn, N. Y.

TEL: 388-6453

וואו איר זענט באקומען די שטעלעס און די פונקטליכקייט
קרויט, ווייל מיר האבן די איינריכטונגען פון די סאטערנעס
מאשיינען.

אויך קענט איר לערן ביי אונז דרוקען קאמפאזיס אדער פאפיר

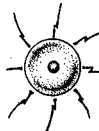
צו די ביליגסטע פרייזען

... before you open the yellow pages and look for the largest ad, ask yourself,
- which company gets most of its customers through the recommendations
of satisfied customers?

- what name can I trust?

- * for - expert installation (no wires showing)
- * for - a system that meets my needs
- * for - the lowest prices and best equipment
- * for - an unconditional guarantee
- * for - free estimates at no obligation

- for - **THE ANSWER TO ALL OF THESE CALL**

GUARDIAN ALARM SYSTEMS

- ALL TYPE FIRE, SMOKE & BURGLAR ALARMS
- EXPERT INSTALLATION & SERVICE
- ALL WORK GUARANTEED

(914) 352-1623

Pinchas Chaitovsky

THE NAME YOU CAN TRUST

APPROVED

ELECTROLUX

FOR A DEMONSTRATION OF
THE NEW "SUPER J" VACUUM CLEANER

CALL 356-5987

וועד הכשרות

בס"ד

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות חרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

בפיקוח מוה"ר משה שטרן שליט"א
גאב"ד דקהל יסודי התורה
(מלפנים אב"ד זעבראצין)

אבאָנענטען בלאַנק און פרייזען וועד הכשרות דהתאחדות הקהלות

בייגעלייגט איז די סומע פון \$
 1 יאָר 2 יאָר 3 יאָר 1 יאָר לופט פאָסט

נאָמען

אַדרעס

שטאָט לאַנד זיפ נומער (פאסט געגענט).....

אבאָנענטען פרייזען (מח איינגעצאָלט ווערען אין פאָראויס) :

אין קאָנאָדע, אייראָפע, א.ד.ג.	אין אַמעריקע
\$ 5.00..... 1 יאָר	\$ 4.00..... 1 יאָר
\$ 8.00... לופט פאָסט 1 יאָר	\$ 2.50.. 1 יאָר פאָסט
\$ 9.00..... 2 יאָר	\$ 7.00..... 2 יאָר
\$12.00..... 3 יאָר	\$10.00..... 3 יאָר

אלטער מעמבער
 נייער מעמבער

צייכענט אָן אויב דאָס איז א באנייאונג
אָדער א נייע טובסקריפשאַן.

פאַר מער אינפאָרמאַציע שרייבט אָדער טעלעפאָנירט צו :

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 339-4325
A Public Service Organization Dedicated to Strenghtening of Kashrus
Through Research and Developemnt

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

ב"ה

Application for Volunteer ווענדונג פאר מיטארבייטער

Name _____ נאָמען

Address _____ אַדרעס

City/State/Zip _____ שטאַט

Phone No. _____ היים טעלעפאָן

Occupation _____ באשעפטיגונג

Bus. Address _____ אַדרעס און געשעפט

City/State/Zip _____ שטאַט

Bus. Phone No. _____ ביזנעס טעלעפאָן

Age _____ עלטער

Do you drive Yes/ No/ קענט איהר דרייווען

Do you own a vehicle האָט איהר א קאר

Would you like to volunteer ווילט איהר העלפען:

Daily Weekly Monthly Bi Monthly
טעגליך וואכענטליך מאנטאליך יעדע צוויי חדשים

How Many Hours Can You Spend Each Time _____ וויא פיהל שעה קענט איהר העלפען
יעדעס מאָהל

Do you type Yiddish English קענט איהר טייפען
אידיש ענגליש

Of which organization(s) are you a member _____ צו וועלכע ארגענאזאציע באלאנגט איהר

_____ וואָס פאר אן ארבייט ווילט איהר טוהן

Signature _____ אונטערשריפט

Date _____ דאַטום

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 339-4325
A Public Service Organization Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

אײספארקויף פון ספרים ממש בחנם!

גוליב פראווייב מוזען פאר ליקטורירען א גרויסען טייל פון אונזער ספאנק

— לרויבא: א קליינער טייל פון אונזער ספעשעל אָפּער:

זען איר קייט אײז די דאָזיגע ספרים:

באַקומט איר אַם די דאָזיגע ספרים בחנם:

סעט שולחן ערוך גרויסע — 10 כרכים

סעט תורה נביאים וכתובים — 15 כרכים

סעט רמב"ם כל המפרשים — 6 כרכים

סעט חומשים מחוקקי יהודא — 5 כרכים

סעט מהר"ל — 17 כרכים

סעט מדרשים — 2 כרכים

סעט משנה ברורה — 6 כרכים

סעט ערוך השולחן גרויסע — 8 כרכים

סעט גור אריה עה"ת גרויסע — 8 כרכים

סעט אור שמח-רמב"ם גרויסע — 2 כרכים

סעט רימב"א קליינע — 4 כרכים

סעט תורה תמימה — 5 כרכים

סעט אור החיים עה"ת — 2 כרכים

סעט מקור חיים חלי פסח — 2 כרכים

און נאך א סך ענליכע אפערס קענט איר זען אין אונזער ספאר.

באזונדערס באַקומט מען ביי יעדען איינקויף פון 20 דאלער

און העכער גרויסע מתנות.

פרייטס: 36 העריסאָן עוועניו, ברוקלין, נ. י. — באַכמיטאג: פון 3 ביז 3.

בייאַכט פון 8 ביז 10. — פרייטאג פון 8 ביז 1 פרייטאג.

המבא פון 9 אינדערפרי ביז 11 בייאַכט. — טעלעפאָן: 384-3751.

מודעה רבה

VACATION PLANNING CENTER
1081 FLATBUSH AVE. (Cor. Cortelyou Rd)
Brooklyn, N. Y. 11226

מיר זענען צופרידען מודיע צו זיין דעם היימישן עולם אז מיר
מוען בעזח"י ארגאניזירען

א גרופע וועט וועט אי"ה פארען טיין

צאנז, ליווענס וכו'

לכבוד דעם יוסא דחילולא של כ"ק אדמו"ר הגה"ק

רשכבה"ג מצאנז וצוקלר"ה

די גרופע וועט אי"ה טרויפארען

דאנערשטיג נאכט נאך פסח

(APRIL 22)

אז אויך מוצש"ס פרשת אחרי

(APRIL 24)

דער מיקעט וועט קאסטען 390 דאלער

N. Y. to Warsaw — Warsaw to N. Y.

מיר שטייען אויך גרייט אויך צו באדינען מיט אלע אייערע
ריזע בעברויכען ווי קיין א"י, יוראפ, מיזאסי, און איבער די

גאנצע וועלט

אויך העפען מיר

ספעציעלע פראגראמען פאר אינגעלייט

אדער תלמידי הישיבה קיין ארץ ישראל

און יוראפ

פאר איספארטעציע און רעקורדעציע רופט כאלד

469-8300

(Out of Town Call Collect)

ביינאכט רופט 924-8408 — 689-8768

מה נשתנה?

פארוואס איז דאס דאזיגע קינד אנדערש פון אלע אנדערע קינדער?

ווייל דאס דאזיגע קינד האט ניט קיין טאטען וואס זאל אים נעמען פסח אין שוהל אדער האט ניט קיין מאמע וואס זאל איר געבן א קוש לכבוד יום טוב.

משכן

ווייל דאס דאזיגע קינד האט א פיזישן פעלער אדער קראנקהייט וואס מאכט אוממעגליך פאר אים אדער איר צו זיצן ביים סדר צוזאמען מיט אנדערע קינדער.

בני

ווייל דאס דאזיגע קינד פארלאנגט שטענדיגע אויפ-זיכט און אויפמערקזאמקייט.

ווייל דאס דאזיגע קינד האט עמאציאנעלע פראבלע-מען וואס פאדערן ליבע און הארציקייט.

ישראל

משכן

באמיט זיך צו געבן די דאזיגע אלע קינדער די איבערגעבענע ליבשאפט אין וועלכער זיי אלע נויטיגען זיך.

קען דען זיין א גרעסערע מצוה דעם פסח ווי אפווישען א טרער פון א פארטרויערט פנימל און מאכן א קליין אידיש קינד אויפלייכטן מיט פרייד ארום א סדרטיש צוזאמען מיט זיינע נייגעפונענע ברידערלעך און שוועסטערלעך?...

העלפט אונז צו העלפען אונזערע קינדער, אייערע קינדער, השם'ס קינדער!...

שיקט אייער ברייטהארציגע ביישטייערונג וואס פריער און באזארגט די קינדער מיט א כשרין און פרייליכן פסח.

מיט אלע וואונשען פאר א כשרין און פרייליכען פסח
THE JEWISH CHILD CARE & GUIDANCE CENTER
MISHKON B'NAI YISROEL

4105 — 16th Avenue, Brooklyn, N. Y. 11204 — Tel.: (212) 851-6570

מרס. בת שבע מאנדעל All contributions are tax deductible
גרינדערין און עקזעקוטיוו דירעקטאריין

מדריך לכשרות

די פסח'דיגע חששות אויף מעדיצינען

אויף פסח מוז מען זיין פארזיכטיג וועלעכע מעדיצינען מען ניצט, צוליב די פאלגענדע טעמים:

(א) אלע טאבלעטען און אפט מאהל אויך קעפסאלס ערהאלטען מאטריאלען אין וועלעכע מען צושפרייט די רפואה, עס ווערט גערופען „ביינדערס“ וכדומה, עס ווערט גענוצט סטארטש דערצו, עס קען זיין אן ערנסטער חשש פון ווייץ (מאלט) און חמשת מיני דגן דערין.

(ב) די סטארטש קען באשטיין פון מאטריאלען וועלעכע זענען קטניות. די פוסקים זענען נישט מחמיר אויף קטניות ביי א חולה שאין בו סכנה.

(ג) אין די פליסיגע רפואות ווערט געמישט אלקאהאל וועלעכע טוהט ערהאלטען די רפואה וברוך, הגם עס איז אויך פארהאנען אלקאהאל וועלעכע איז נישט פון חמץ, מוז דאס ווערען ריכטיג פעסטגעשטעלט. אויב נישט קען מען נישט נוצען קיין פליסיגע מעדעצין אויף פסח (עס איז נישט שלא כדרך אכילתו, עס האט א גוטען טעם, ועוד). אויב עס איז מעגליך זאל מען נעמען נידעלס, אנשטאט די אויבנדערמאנטע אופנים.

די אפטייקערס דארפען פארקויפען זייערע חמץ, זיי מוזען אויך פרעגען א שאלה מיט וועלעכע מעדעצינען זיי מעגען האנדלען, וועלעכע זיי מעגען אנרירען אין פסח וכדומה. ווען מעגליך זאלען די אפטייקערס נוצען איבעראל נאר נייע פלעשלעך אויף פסח.

איבעראל וואו איהר זעהט דעם סימן • איז קטניות, און מען זאל פרעגען א שאלה.

וואו איהר זעהט דעם סימן •• איז א שאלה אויף כשרות א גאנץ יאהר, פרעגט א מורה הוראה.

עס זענען שטענדיג פארהאנען טעכנאלאגישע און וויסענשאפטליכע שינויים פון צייט צו צייט, ביטע פאלגט נאך.

מדריך לכשרות

Q

QUAALUDE—SLEEP
 QUADRINAL—ASTHMA
 QUINAGLUTE
 DURATABS—HEART
 QUINIDINE—HEART

R

ROBAXISAL—PAIN
 RAUWILOID—BLOOD PRES-
 SURE
 REGROTON—BLOOD PRESSURE
 RESERPINE—SEE SERPASIL

S

SALUTENSION—PRESSURE
 •SECONAL— SLEEP
 SER-AP-ES—BLOOD PRESSURE
 SERPASIL—PRESSURE
 SINEQUIN—NERVES AND
 DEPRESSION
 ••STELAZINE— NERVES
 ••SURFAK— LAXITIVE

T

TALWIN—PAIN
 TAPAZOL—THYROID
 TEDRAL TABLETS—ASTHMA
 TELDRIN—ANTI-HISTAMINE
 TEFRONYL—DEPRESSION
 TENUATE-DOSPAN—DIET
 TERRAMYCIN—ANTI-BIOTIC
 TETREX—ANTI-BIOTIC
 •• THORAZINE
 TABLETS—NERVES
 TIGAN CAPSULES, SUP-
 POSITORY—NAUSEA
 TRANXENE—NERVES
 •• TRIAVIL—NERVES AND
 DEPRESSION
 TUINAL—SLEEP
 TITRALAC—ANTACID

U

URISPAS—URINARY CONDI-
 TION

V

VALIUM—NERVES
 VASODILAN—BLOOD CIR-
 CULATION
 VIBRAMYCIN—ANTI-BIOTIC
 VISTARIL—NERVES

Z

ZACTRIN—PAIN
 ZYLOPRIM—GOUT

SACHARINE—*Freedas*
 NOSE DROPS—*Neosynephrine*
 COLDS—*Contac*

ANTACIDS—*Bicarbonate Of Soda, Citra Carbonate—Unflavored, Milk of Magnesia—Unflavored*

ANTI-
 BIOTICS (LIQUIDS)—*Ilosone, Keflex, Liquipren, Mysteclin-F, Pen-Vee-K, V-Cillin-K,*

LAXATIVES(*In general -new containers*)—• *Dorbane*, • *Dulcolax Tablets*, and *Suppositories*, *Epsom Salt*, *Freedas*, *Glycerine Suppositories*, *Milk of Magnesia—Unflavored*, *Mineral Oil*, *Senna Leaves*, *Webers Tea*

PAIN, HEADACHES, AND
 FEVER —*Alka-Seltzer*, • *Anacin*, *Bayer's Aspirin*, • *Bufferin*, *Empirin*, • *Excedrin*, *Freedas's Aspirin*, • *Tylenol*

מדריך לכשרות

HYCOMINE COMPOUND,
TABLETS—COUGH
HYDRODIURIL—WATER AND
BLOOD PRESSURE
HYDROPRES—PRESSURE
HYGROTON—PRESSURE

I

ILOSONE CAPSULES—ANTI-
BIOTIC
INDERAL—HEART
INDOCIN—PAIN
ISMELIN—PRESSURE
ISORDIL—HEART
ISUPREL
(MISTOMETER)—ASTHMA

K

KAON TABLETS—POTASSIUM
KAOPACTATE—DIARRHEA

L

LASIX TABLETS—WATER
LETTER—THYROID

M

MACRODANTIN—URINARY
CONDITION
MARAX(TABLETS)—ASTHMA
MEPROBAMATE—SEE
MILTOWN
MEPHYTON—VITAMIN K
MILTOWN—MUSCLE RELAX-
ANT
MINOCIN CAPSULES—ANTI-
BIOTIC
.. MOTRIN—ARTHRITIS
•MYLANTA TABLETS, LI-
QUID—ANTACID
MYSOLINE—EPILEPSY
MYSTECLIN—ANTI BIOTIC
MYSTECLIN-F—ANTI BIOTIC

N

NALDECON—COLDS AND
ANTI-HISTAMINE
NEMBUTAL—SLEEP

NITROGLYCERIN
TABLETS—HEART

••NOCTEC CAPSULES—SLEEP
NOLUDAR TABLETS—SLEEP
NORGESIC—PAIN
NOVAHISTINE SINGLET
(TABLETS ONLY)—ANTI-
HISTAMINE

O

• ORACON—(ONLY WITH PER-
MISSION OF A ROV)
ORINASE—DIABETES
•• ORTHO-NOVUM—(ONLY
WITH PERMISSION OF A ROV)
OTRIVIN DROPS—COLDS
OVRAL—(ONLY WITH PERMIS-
SION OF A ROV)
• OVULEN—(ONLY WITH PER-
MISSION OF A ROV)

P

PAVABID—CIRCULATION
PAVATROL—HEART PAIN
PENBRITIN—ANTI-BIOTIC
PENTIDS TABLETS—ANTI-
BIOTIC
PEN-VEE-K—ANTI-BIOTIC
PERCODAN—PAIN
PERITRATE—HEART
PHENAPHEN—PAIN
PHENERGAN TABLETS—ANTI-
HISTAMINE
POLYCILLIN CAPSULES—ANTI-
BIOTIC
•• POVAN—WORMS
•• PROBANTHINE TABLET-
S—STOMACH
•• PROVERA—FOR WOMEN
PROLOID—THYROID
•• PREMARIN—ESTROGEN
• PYRIBENZAMINE TABLETS
(NOT THE 25mg. TABLETS)
ALLERGY
• PROBITAL TABLETS

מדריך לכשרות

C

CARBTRITAL CAPSULES,
TABLETS—SLEEP
CARDILATE—HEART

•CHLORTRIMETON—
ANTI HISTAMINE

••CHYMORAL —ENZYME

CLEOCIN—ANTI-BIOTIC

• CLOMID—FERTILITY

COGENTIN—TREMOR

COMBID—STOMACH

COPYRONIL—ANTI-
HISTAMINE

COUMADIN—BLOOD THINNER

CYCLOSPASMOL—CIRCULATI-
ON

••CYTOMEL—THYROID

D

•DALMANE—SLEEP

DARVOCET-N—PAIN

•DARVON—PAIN

D.B.I.-T.D.—DIABETIC

DECHLOMYCIN CAPSULES-
ANTI BIOTIC

•DEMULEN—(ONLY WITH PER-
MISSION OF A ROV)

DEPROL—NERVES AND
DEPRESSION

DIAMOX (TABLETS
ONLY)—PRESSURE-EYE

DICUMEROL (TABLETS
ONLY)—HEART

DIGOXIN—HEART

DILANTIN—EPILEPSY

••DISOPHROL—COLDS AND
ANTI-HISTAMINE

DIUPRES—PRESSURE

DIURIL—WATER AND BLOOD
PRESSURE

DONNATAL TABLETS—
STOMACH

•DORBANE— LAXITIVE

DRAMAMINE (TABLETS ONLY) —
TRAVEL SICKNESS

•DULCOLAX TABLETS, SUP-
POSITORIES—LAXITIVE
DYAZIDE—WATER AND BLOOD
PRESSURE

DYMELOR—DIABETES

DYRENIUM—WATER PRESSURE

E

•• ELAVIL—DEPRESSION

EMETROL LIQUID—NAUSEA

EMPERIN WITH

CODEINE—PAIN

ENDURONYL—PRESSURE AND
WATER

• ENOVID—(ONLY WITH PER-
MISSION OF A ROV)

• ENOVID-E—(ONLY WITH PER-
MISSION OF A ROV)

• EQUAGESIC—PAIN AND
HEADACHE

•• EQUANIL—NERVES

•• ERYTHROCIN—ANTI-BIOTIC

ESIDREX—PRESSURE AND
WATER

ESIMIL—PRESSURE

•• ETRAFON—DEPRESSION
AND NERVES

F

• FERRO SEQUALS—IRON

FIORINAL CAPSULE,
TABLETS—HEADACHE

FLAGYL—VAGINAL INFECTION

FULVICIN—FUNGI

G

GANTANOL—URINARY INFEC-
TION

GANTRISIN—URINARY INFEC-
TION

GAVISCON—ANTACID

GRISACTIN—FUNGI

H

HALDOL—NERVES

HIPREX—URINARY CONDITION

מדריך לכשרות

IMPORTANT INFORMATION REGARDING MEDICINES

1. For medicines that are prepared by the druggist or any medicine that is not listed herein, consultation with a Rav is necessary. For additional information on MEDICINES (only) which are not mentioned here please call 339-4325, or call 8:00 P.M.-10:00 P.M. (212) 633-5275.

2. All medicines, capsules, or liquids must be placed in new bottles.

3. If possible, it is preferred medicines should be prepared before Pesach.

4. Permissibility of medicines that are questionable, varies according to individual medical circumstances.

5. All the items mentioned on our list are free of chometz.

6. Please note that our printed list includes medicines that have kitniyos.

7. Most poskim agree that kitniyos may be used for a sick person on Pesach. However, it is preferable to consult a Rav to determine the person's circumstances as to its necessity.

Medicines that are marked with one DOT • contain starches which are from kitniyos.

Medicines that are marked with two DOTS •• should, most preferably, be taken covered in a thin tissue paper even for year-round use.

A
ACHROMYCIN—ANTI—BIOTIC

AFRIN DROPS—

NASAL CONDITION

ALDACTAZIDE—PRESSURE

ALDACTONE—PRESSURE

• **AMODRINE**

ANTIVERT—DIZZINESS

APRESOLINE —PRESSURE

ARMOUR THYROID—THYROID

ARTANE—NERVES

•• **ATROMID-S—CHOLESTROL**

AZULFIDINE—COLITIS

B

**BACTRIM—URINARY CONDI-
TION**

**BENADRYL CAPSULES—ANTI-
HISTAMINE**

• **BENEMID — GOUT**

•• **BENDECTIN—NAUSEA IN
PREGNANCY**

• **BUTAZOLIDIN ALKA—PAINS,
ARTHRITIS**

מדריך לכשרות

<p>() Cosmetics....Only
KOSHER L'PESACH
should be used;
(Cosmetics are forbidden
on Shabbos and Yom
Tov)</p> <p>() Bar (whiskey is
CHOMETZ)</p> <p>() Talis bag</p> <p>() Suitcase, valise, travel
bags</p> <p>* () Tooth brush (A new
tooth brush is required
for Chol Ha'moed; it</p> <p>() Discard vacuum cleaner
bag</p> <p>() Vacuum floors</p> <p>() Thoroughly wash, clean
and vacuum shag rugs
and carpets</p> | <p>() Wash "broom"</p> <p>() Infant seat</p> <p>* () Cook books</p> <p>() Sink trays</p> <p>() Garbage pails</p> <p>() Garbage cans</p> <p>() Behind radiator</p> <p>() Telephone (remove
speaker cover)</p> <p>* () Shabbos 'Zimiro's'
books</p> <p>() Storage bins</p> <p>* () Chalah utensils, vases,
decanter used for
chometz (e.g. whiskey)</p> <p>() Country cottages</p> <p>() Backs of chairs, seats</p> <p>() Cover sink spout, han-
dles</p> <p>() Clean oven, range, grates</p> <p>() Clean sink, refrigerator</p> |
|--|--|

* These items should be thoroughly cleaned and then "stored" away for the duration of Pesach.

On another matter, I took advantage of the opportunity to discuss the Rabbi Yosef the problem of questionable wine entering the United States from Israel for Pesach last year. The controversy became quite widespread, resulting in charges, doubts, accusations and a great feeling of distrust of popular Israeli brands.

The Chief Rabbi explained to me last year, through an error, some spirits made of chometz crept into the manufacture of the wines without anyone knowing it at first. There was a lapse of several days and "we had to use all kinds of interpretations in order to be able to justify their use last year. We had support by many of our great poskim and we were able to find a heter for their use. We gave and provided assurances that it would never happen again."

*Reprinted from Jewish Press Observation
By Rav Chaim U. Lipschuts, Feb. 27, 1976*

BEDIKAS CHOMETZ CHECKLIST

The following is a convenient checklist which itemizes many places and objects which require BEDIKA but are, at times, not so obvious and thus possibly overlooked.

☐ Under beds	☐ Workshop
☐ Clothes closets, chests	☐ Den
☐ Linen closets	☐ Office: Desk, drawers, lockers, closets etc.
☐ Desks	☐ Factory: Store
☐ Cabinets	☐ Automobile, Truck
☐ Drawers	☐ Beneath car seats:
* ☐ Medicine chest	Remove car seats
☐ Clothes (pockets, cuffs)	☐ Auto glove compartment, under mats, trunk
☐ Purses, pocketbooks, handbags	☐ Pet house, bird cage
☐ Shopping cart	(Animal food is probably CHOMETZ)
* ☐ Picnic basket	☐ Behind refrigerator, sink, oven, kitchen cabinets
* ☐ Cookie jar, bread box, toaster, candy dish	☐ Perfumes, hairsprays, deodorants
☐ Crib	* ☐ Briefcase, school bags, attache case
☐ High chair	* ☐ Lunch box
☐ Playpen	☐ School locker
☐ Carriage	☐ Kitchen utensils: Broiler, blender, mixer, can opener
☐ All toys	☐ Shul locker or cubby
☐ Toy chest	☐ Shelves
☐ Childrens toy carriages and wagons	☐ Bookcases
☐ Toy houses and their furniture	☐ Breakfront
☐ Storage room	☐ Seforim closet and seforim
☐ Safe	☐ Book closet and books
☐ Laundry room	* ☐ 'Bensherlach'
☐ Freezer	☐ Jewellery
☐ Basement	☐ Jewellery box
☐ Hallways	
☐ Attic	
☐ Yard	
☐ Garden	
☐ Garage	

NEWS ITEMS

One comment endorsed the A&P petition proposing that both challah and egg bread be standardized. It was suggested by 2 comments that the egg content of challah should be 3 parts of whole egg solids for each 100 parts by weight of flour used instead of 4.1 parts as proposed for egg bread. The comments added that too much egg dries out the bread and causes it to brown too fast in the oven. Two additional comments stated that long established Jewish tradition has associated the word challah with egg bread. They recommended that when the name of the food includes the work "challah", or a phonetically similar word, the food should not contain any ingredients derived from milk or other animal source and that such food should not contain any other ingredients or be prepared in a manner which does not conform to Orthodox Jewish religious requirements. One of these recommended that a separate standard be established for challah.

On considering the complexities with regard to challah as a standardized food, the Commissioner is of the opinion that challah should be considered separately and not incorporated into these rules for "egg bread" as petitioned by A&P. The comments in the present proceeding have for the most part focused on "egg bread" or matters applying to breads generally rather than "challah". **The Commissioner concludes that challah should not be standardized without a more thorough inquiry concerning the appropriate criteria for that food, and it is not clear to the Commissioner whether there is any public interest in pursuing this matter. Accordingly, anyone who believes that there should be a standard of identity for challah should file a new petition to that effect. The petition should be supported by reasonable grounds.**

*Reprinted from Federal Register
Vol. 41, No 30 Feb. 12, 1976*

HARDWARE STORE

Be carefull to buy only dishes, pots, etc. that are packed in their original packing. Hardware stores sell merchandise that has been returned and might have been used.

If the store has a mikvah on the premises, don't hesitate to inquire who is responsible for its kashrus. Find out when it was checked recently by a Rav.

Delegation of Power of Attorney

בעזושי"ה

for Sale of Chometz

Know ye that I, the undersigned, fully empower and permit Rabbi

to act in my place and stead, and in my behalf to sell all CHOMETZ possessed by me (knowingly or unknowingly) as defined by The Torah and Rabbinic Law (e.g. Chometz; doubt of Chometz, and all kinds of Chometz mixtures). Also Chometz that tends to harden and to adhere to a surface of inside of pans, pots or cooking and usable utensils, and all kinds of live animals that have been eating Chometz or mixtures thereof. And to lease all places wherein the Chometz owned by me may be found, especially in the premises located at and elsewhere. (Address)

Rabbi has the full right to sell and to lease by transactions, as he deems fit and proper and for such time which he believes necessary in accordance with all detailed terms and detailed forms as explained in the general authorization contract which have been given this year to Rabbi to sell the Chometz.

This general authorization is made a part of this agreement. Also do I hereby give the said Rabbi full power and authority to appoint a substitute in his stead with full power to sell and to lease as provided herein. The above given power is in conformity with all Torah, Rabbinical regulations and laws, and also in accordance with the laws of the State of New York and of the United States. And to this I hereby affix my signature on this day of Nissan in the year 57.....

Signature X

Address City

The legal intricacies covering this transfer of property are many and only a competent rabbi should be entrusted with its execution.

מדריך לכשרות

5. One should swallow the two k'zaysim at once. At any rate, the 2 k'zaysim should be eaten within 2 minutes.

6. A hand matzoh contains 3 small k'zaysim or 2 large k'zaysin. One machine matzoh contains 2 small k'zaysim and no more.

7. One who cannot eat matzoh or morror should still recite the brocho, "Asher Gealanu...to eat matzoh and morror."

MORROR

1. The best morror to use is Romaine lettuce. It should be inspected at least 2 or 3 times for worms. If possible, it is best to eat only the white stalks in the middle, rather than the leaves.

2. People who are inexperienced in the inspection of lettuce should use horseradishes to fulfill their requirements. Endives may also be used.

SHULCHAN ORECH-SETTING THE TABLE

1. Many have a custom not to eat fish on Pesach. These that do eat fish should buy live fish.

AFIKOMEN

1. Two K'zaysim should preferably be eaten. Extra matzoh may be used in addition to the afikomen piece. At least one k'zaysim must be eaten, but it is preferable to eat two k'zaysim.

2. Women are also required to fulfill this mitzvah.

3. The Afikomen should be eaten while reclining.

Just as it is our purpose to strengthen kashrus when possible, we consider it our obligation to see that consumers should be able to find kosher products at lower prices. We wish to announce that during Pesach, kosher dairy products DO NOT have to cost more than the whole year. The companies which produce the products are not raising their prices to the storekeeper.

The market price of milk was reduced by four cents as of March first. The cholov Yisroel price should also reflect these market price changes.

HAGADA

1. There is a custom that only one of the sons recites the "Ma Nishtana." According to another custom, all children even grandchildred ask. By some, the head of the household repeats the "Ma Nishtana." Everyone should follow the customs of his father.

2. The Hagadah should be translated to those who do not understand Hebrew in order to fulfill their obligation.

3. It is a mitzvah to elaborate on the ten miracles that occurred to our forefathers at the crossing of the Red Sea.

4. It is a mitzvah to speak of Hashem's Graciousness to his father, grandfather and family. Those that were in concentration camps and were saved should speak about Hashem's Graciousness to them.

5. Just as each person must envision himself as if he had gone out of Egypt, so too must he see himself as previously having been an idolator and will begin to serve Hashem this night with all the mitzvos appropriate for this night.

MATZOH

1. One should say Rochtzo, Moitze Matzoh before netilas yadaim so as not to interrupt the interval between "netilas yedaim" and "hamotzee."

2. It is best to have in mind the Leshem Yichud before eating the matzoh. Those that recite it out loud may do so.

3. One should prepare extra matzoh in order to distribute and complete the two (2) K'zaysim for all.

4. The person conducting the seder should pick all 3 matzohs in his hands (without the seder plate) and make the B'rocho Ha-Motzi. He then passes to each person, "2 k'zaysim" of matzoh. (A k'zayis is the size of an olive.) They all make the b'rocho "All Achilas Matzoh" and put the 2 k'zaysim of Matzoh into the mouth at once.

מדריך לכשרות

5. If one must add water to the grape juice there should not be more than one third water and at least two thirds grape juice.

6. A person who for reasons of health cannot drink wine may fulfill the obligation with grape juice.

7. Children should not be allowed to drink the wine through a straw.

8. It is permissible to drink coffee between the 1st and 2nd cups of wine, in order to stay awake for the entire seder.

9. The head of the household should himself take the honor of pouring the Kos Shel Eliyahu.

10. According to some minhagim, a little wine from the "Kos Shel Eliyahu" is poured into the cup of each participant at the seder.

11. There are those that fill the Kos Shel Eliyahu before Kiddush; however, most follow the custom of filling it after "benching".

KIDDUSH

1. One should be careful to bear in mind that kiddush is the first of the "Arba Kosos."

2. One should have pertinent thoughts before kiddush since during Kiddush we stand witness to the Creator, and proper witness must first undergo repentance.

3. Everyone, man or woman should say kiddush for himself.

4. If a woman makes a "shehechyanu" when lighting candles, she should not repeat it at kiddush. She may, however, answer "omain" to her husband's shehechyanu.

5. At the time of "shehechyanu" everyone should bear in mind all the mitzvahs of the seder night.

PREPARING FOR THE SEDER

1. The head of the household, wife or children and not others, if possible should set the table for the Seder.
2. At least two candles should be lit that will burn the duration of the Seder.
3. Two tablecloths should be placed on the table.
4. Both the tablecloth and the matzo cover should be white and not colored.
5. The 3 matzos should not be placed directly on top of each other rather a cloth should be placed between them. The new matzo trays which have a separate compartment for each matzo may be used. It is preferable to use a white cloth covering the matzos. These matzo trays must be toiviled before use.
6. All 3 matzos should be whole. If one of them breaks the broken one should be used for the 2nd matzo.
7. Married sons and sons-in law each should have 3 matzos and afikomen. They may rely on the head of the household for the Kaara.
8. If using small radishes for Karpas, be sure to cut off a small piece from the top or from the root, thereby eliminating the question of an after brocho (even if it is less than a kezayes).

The "ARBO KOSOS"-four cups of wine at the Seder

1. One should drink more than half of the cup at one time. It is preferable to drink the entire cup. One should drink the entire cup in less than 10 seconds. If this is impossible, one's obligation is fulfilled if he drinks it within 2 minutes, (Bedeavid only).
2. The accepted amount for the seder cup should not be less than 3 and one third oz. A stricter shiur (amount) is 6 and two thirds oz. 4 and one half oz. and 5 and five sixth oz. are also established amounts according to various poskim.
3. If possible one should drink A cup of 3 and one third oz. of wine (grape juice).
4. It is better to drink a smaller shiur of wine than a larger one of grape juice.

מדריך לכשרות

Reason being, when the selling takes place in the U.S. (between the Rav and the gentile) prohibition of chometz has already taken effect in Eretz Israel. Therefore one should give the chometz as a gift to another who will sell it here (in the U.S.) at the proper time.

GENERAL LAWS CONCERNING PESACH

1. One should not use anything containing ethyl alcohol on Pesach. (e.g. mouthwash, perfume, hairspray, deoderant.)

2. Maltose, an ingredient in medicine coatings, is chometz

3. There need not be suspicion of chometz in aluminum foil.

4. A dishwasher that is used all year round should not be kashered.

5. One should seek special instruction on how to use ovens for Pesach. Many halochos are connected in its use and a reliable, Orthodox Rabbi should be consulted.

6. Dishes that were put away since last Pesach and it was forgotten if they are milchig or fleishig, consult a reliable Orthodox Rabbi.

7. It is permitted to use starched clothing; however, a tablecloth that is heavily starched should not be used on the table.

8. Fruits that can be peeled should be peeled. Those that cannot, must be thoroughly washed.

9. Plastic tablecloths may be used.

10. Commercially washed eggs can be used, but must be in a pot that is set aside specifically for eggs.

11. Bleached nuts may be used.

12. Paper plates can be used for cold foods but not for warm foods.

13. People with pets should not use or buy pet foods during Pesach. Most of them are Chometz.

מדריך לכשרות

before the time that all chometz must be burned at 10:35 A.M.

10. Porcelain, plasticware, teflon-coated utensils, earthenware, or utensils that are pasted together, should not be Kasher. It is proper to Kasher utensils only with the active or supervision of a competent Orthodox Rabbi.

11. Sinks, gas ranges, ovens, broilers and whiskey glasses are extremely difficult to kasher and it is better not to attempt kashering them. If it is absolutely necessary to kasher them for use on Pesach, a competent Orthodox Rabbi should be consulted as to the procedure.

12. An entire household who leaves its home before the night of the 14th of Nissan (Erev Pesach) must make a Bedika without a B'rocho the night before he leaves, (if he leaves after Purim).

13. A person who makes a Bedika, both in his store and in his home, may do so with one B'rocho if his train of thought is not interrupted between them. If he must drive, or if he must come from far away by bus or train he must make a second B'rocho.

14. If his store or factory is in a place where he can not stay until night then he should make a Bedika in his store or factory towards evening when it is still day without a B'rocho. When making the Bekika in his home at night he should make the Brocho.

15. If chometz is found on Yom-Tov it should be covered in its place (where it was found). It has to be burned without a Brocho on Chol-Hamoed.

SELLING CHOMETZ

1. Everyone should refrain from selling absolute chometz. (chometz gomur).

2. Flour in the United States is chometz gomur.

3. Most vinegar in the United States is chometz gomur.

4. Store keepers and wholsalers are permitted to sell chometz gomur.

5. One who travels to Eretz Israel should not leave a third party to sell the chometz for him in the United States.

מדריך לכשרות

SEARCHING (BEDIKA) AND BURNING OF THE CHOMETZ

1. The bedika should be conducted by the light of a single candle, preferably a wax candle. In any event, one should begin the bedika with a candle and not with a flashlight. In places where it is impossible to check by candle one may check by flashlight.

2. One should be careful not to place chometz gomur in garbage cans that are in his yard, unless he is certain that they will be taken out before the fifth hour on erev Pesach (10:35 A.M.). If the garbage cans are in the public domain then it is permitted to throw chometz in it since they are not in his property.

3. It is proper to check the garbage cans after they have been emptied if chometz gomur has been left behind. If indeed there is some chometz stuck to the garbage can, one should pour petroleum over it so it shouldn't even be edible for a dog.

4. Dentures should be kashered in boiling water on erev Pesach. If they will spoil in the process, then they should be left in water for three days, changing the water every day. If one cannot be without them for days then the dentures should be left in water at least for one complete day. If this is also impossible, do not eat chometz gomur for 3 days. It is proper to ask a competent Orthodox Rabbi in this matter.

5. One should check the car for chometz. The seats should be taken out and cleaned underneath. If it is impossible one should check with his hands as far as possible under the seats, since there is usually chometz there.

6. Pocketbooks should be checked. Perfume, lipstick and the like should be removed.

7. "Benchers" that are used on the table all year-round should be put away for Pesach.

8. Cuffs of trousers, children's briefcases, carriages, and talis bags should all be checked. Telephone receivers should be unscrewed and cleaned. Radiators should be checked. These places very often have chometz.

9. Do not forget to throw away the vacuum cleaner bag

IMPORTANT HALOCHOS FOR PESACH

According to Rabbi Moshe Stern-Debrecin

No chometz may be eaten after	9:12 AM (April 14th)
Chometz must be burned by	10:30 AM (April 14th)
Candle-lighting time Erev Pesach	6:16 PM (April 14th)
Pesach ends	7:54 PM (April 22)

EREV PESACH

1. A first-born son (bechor) is required to fast on Erev Pesach. Today the custom is to partake of a "seudas siyum mesechta" (feast of finishing a tractate) and the bechor does not fast.

2. Both a bechor of the father (who married a woman with children, but he himself had been childless) and a bechor of the mother (she had not had children, while the husband had children by a previous marriage) are required to fast.

3. A bechor born by cesarean section does not have to fast. However, it is recommended that he partake of a seudas siyum mesechta.

4. The bechorim of Kohanim and Leviim have to fast, too.

5. A bechor born after a miscarriage should certainly fast; however, one born after a child who died within 30 days does not have to fast.

6. A father fasts for his son (a bechor) until the child becomes thirteen. If the father is also a bechor, then the mother should fast. Being that today we rely on the seudas mitzvah, the boy should partake of the meal as this is the custom.

7. A pregnant woman, a woman who is within 30 days after childbirth, or a nursing mother don't have to fast for the son, a bechor, even if the father is a bechor and is fasting for himself.

8. For an infant born within 30 days of Pesach it is preferable that the father partake in a seudas mitzvah.

9. Likewise, it is preferable for a father to eat by a seudas mitzvah for a child born after midnight of erev Pesach.

10. It is forbidden to drink wine after the tenth hour from sunrise erev Pesach.

11. Don't forget to make an Erev Tavshilin.

MADRICH LAKASHRUS

5736

feb.-mar., 1976

Vol. 3, No. 13

VAAD HAKASHRUS

A Public Service Organization

Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

Non-Profit Org.
U. S. POSTAGE
Paid
Brooklyn, N. Y.
Permit No. 11517